

Dost ve müttefiklerimiz, Fransa ile barışımızı bulmak için çalışmaya başladılar

Türk ve Fransız Hey'etleri arasında dün yeni konuşma olmadı, henüz sarih bir vaziyet yok!

Vekiller Hey'eti dün gece Mareşal Fevzi Çakmağın iştirâkile İsmet İnönünün evinde toplandı

Cenevrede Konseyin ilk celsesi dün başlatıldı, fakat davamız görüşülmedi

Anadolu Ajansının kaydı ihtiyatla verdiği bir habere göre Fransa ve Türkiyenin üç sene için statükoyu muhafaza etmeye razı olmaları ve Fransanın 1921 anlaşmasından mütevellit Türk haklarını tanıması muhtemel görülüyormuş

Cenevrede ikinci konuşma bugün yapılacaktır

Ankara, 21 (Hususî) — Bugün burada siyasi faaliyetler başlamıştır. Kabine öğleden sonra toplanmış. Toplantı esnasında gerek meclis üyelerinin ve gerekse Cenevredeki konuşmalar üzerine gelen haberlerin tetkik edildiği anlaşılmaktadır. Bu hususta kat'î bir kararın alınacağı beklenmektedir.

Milletler Cemiyeti konseyinin geçen toplantılarından biri

Biz ne teklif ettik, Fransa ne cevap verdi?

Ankara, 21 (A.A.) — Sancak hakkında bir Türk - Fransız muahedemesinin akdine esas olmaya hizmet edecek prensiplerin ifadesini muhtevî olarak 11 Kânunusani 1937 de hükümetimiz tarafından Fransız Başbakanı na verilen muhtırayı aynen neşrederiz. (Devamı 10 uncu sayfada)

Arap polis ve milisleri Antakyada Türk mekteplerine saldırdılar

Türk yavruları yumrukladı, tekmelendi, bunları kurtarmağa gelenler tevkif edildi

Müşahitler Halebe gittiler, Adana, 21 (Hususî) — Arap polis ve milisler ortada hiç bir sebep göstermeden Türk mekteplerine tecavüz ederek yavruları yumrukladı, tekmelendiler. Bunları kurtarmaya gelen ve ederecek adliyeye sevk etmişlerdir. Bu vaziyet bütün Sancakta derin üzüntüye sebep olmuştur. Halk Cenevre müzakerelerinin sonuna kadar bu meseleyi gündeminden çıkarmayacaktır. (Devamı 10 uncu sayfada)

Antakyadaki nümayişlerden bir intiba

Halid Fahri
"Son Posta," tahrir ailesine dahil oldu

Kıymetli edip ve şairimiz Halit Fahri «Son Posta» tahrir ailesine dahil olmuştur. Halit Fahri kuvvetli kalemi ile edebî hâtıralarını anlatacak, edebiyatımızın dününü ve bugünü hakkındaki düşüncelerini yazacaktır. Halit Fahrinin ilk yazısı dünkü nüshamızda çıktı. İkinci yazısını da yarın okuyacaksınız

İngiltere ve Romanya Hariciye Nazırlarının tavassut teşebbüsleri

M. Eden ve M. Antonesko ile Türk ve Fransız Hariciye Nazırları arasında dün mühim konuşmalar oldu

Londra, 22 (Hususî) — Sabaha karşı — Dün, Fransız Hariciye Nazırı Delbos ile İngiltere Hariciye Nazırı Eden arasında Cenevrede cereyan eden mü-lâkâtın çok mühim olduğu anlaşılmaktadır.

Beynelmîlel vaziyeti gözden geçiren iki Hariciye Nazırı, bu meyanda, Türkiye ile Fransa arasındaki Sancak davasından mütevellit ihtilâfı da görüşmüşlerdir. Salâhiyettar mahafilde temin edildiğine göre, M. Eden bu ihtilâfın dostane bir şekilde halli için çalışmaktadır.

Eden Tefvik Rüştü Aras ile görüşmüştür.

Cenevre, 21 (Hususî) — Bugün, Fransız Hariciye Nazırı ile uzun bir mü-lâkatta bulunan Rumen Hariciye nazırı M. Antonesko, bilâhara, Türkiye Hariciye Vekili Rüştü Arası ziyaret etmiş ve bunu müteakıp, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi M. Avenol'la görüşmüştür. M. Antoneskonun Sancak meselesi hakkında görüşmelerini (Devamı 10 uncu sayfada)

M. Eden Milletler Cemiyeti koridorlarında

Avukatlar yeni hazırlanan kanundan çok memnun!

Ankaraya gidip gelen baro reisi "Avukatlık nizamnamesi bir ışık, muhamat kanunu bir mehtaptı, yakında çıkacak kanun ise bir güneş olacaktır," diyor

Yeni Avukatlar Kanunu lâyihası üzerinde görüşmek üzere Türkiyenin bütün barolarından giden delegelerin Ankarada bir kongre akdettiklerini ve bu kongrenin pazartesi günü mesaisini (Devamı 3 üncü sayfada)

Tevfik Rüştü Aras Romada Kont Ciano ile görüşecek

Londra 21 (Hususî) — Boğazların tahkimine dair Montröde tanzim edilen yeni anlaşmaya iştirâk etmemiş olan İtalya, bu anlaşmaya iltihak etmek üzere Türkiye ile doğrudan doğruya müzakereye karar vermiştir.

Roma mahafiline göre, bu hususta, İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano ile Rüştü Arasın şahsen temas etmeleri pek muhtemeldir.

Paris 21 (Hususî) — Cenevrede bulunan Türk Hariciye Vekili Rüştü Arasın, Ankaraya dönüşünde Romadan geçmesi çok muhtemeldir.

Bu münasebetle Kont Ciano ile temas edecek olan Rüştü Aras, İtalyanın yeni Boğazlar anlaşmasına iltihak meselesini görüşecektir.

Kont Ciano

Hergün

Sancak davasında
Mısır matbuatı

Yazan: Muhittin Birgen

Hayretle karşılanacak meselelerden biri de, Sancak davasında Mısır matbuatının tutmuş olduğu yoldur. Sancak etrafındaki basit ve tabii bir Türk meselesinden kocaman bir Araplık davası çıkarmaya çalışan bu Mısır gazeteleri, eğer yaptıkları neşriyatı, Napolyonun fütihat hatıralarına hürmet için yapmıyorlarsa mutlaka bizce anlaşılması müşkül başka sebepler altında hareket ediyorlar demektir! Türkiye, şimdiye kadar kaç bin defa tekrar etmiştir ki bizim, Türklerle meskûn olmayan memleketler üzerinde hiç bir iddiamız yoktur. Hatta, tarihen bizim bugünkü varlığımızla alâkaları bulunmayan ve başka bir tarih kazanı içinde başka milletlerle birlikte kaynamış bulunan Kafkas ve İran Türkleri hakkında da hiç bir iddiamız olamaz. Kaldı ki Araplığa karşı gizli fikirlerimiz olsun. Bilâkis, biz Arapların müstakil millet olarak Türklerle en sıkı ve en samimi dostluk münasebetleri yapabilecek millet olduklarına emin bulunduğumuz için onların tamamen kalkınmalarını ve tamamen müstakil birer millet olarak bizimle dostluk yapmalarını candan temenni ederiz.

★

Bilhassa Mısır matbuatının neşriyatı bizim garibimize gidiyor. Eğer Kahire gazeteleri, bilhassa El'ehtam gibi eski bir Türk dostu gazete Elmukattam gibi istiklâl davasını kuvvetle müdafaa etmiş bir organın bu mesele münasebetiyle aleyhimizde neşriyat yapmaları bizce hiç anlaşılabilir. Türk matbuatını yakından takip eden bu gazeteler bilirler ki gerek Mısırda, gerek Suriyede istiklâl için yapılan mücadelelere Türk matbuatı, işte hiç bir siyasi alâkamız bulunmamasına rağmen, gayet dostâne bir gözle bakmışlardır. Birtakım tarihi alâkaların ve ez cümle emperyalist âlemin tasallutlarından bizzat müteessir olmuş bulunmanın doğurduğu bu sempati hissi, tamamen hasbî bir dostluğun eseridir. Biz Türkler, eminiz ki, eğer şu Sancak meselesinde ara yere M. Dö Martel karışmamış olup ta karşı karşıya yalnız Suriyelilerle konuşmak mevkiinde bulunsak elbet daha kolay anlaşırız. Bunun için de isteriz ki Suriye gerek bugün olduğundan, gerek yarın olacağından daha fazla müstakil bir hale gelsin de biz de kendisi ile samimi olarak konuşabileceğimiz bir komşuya sahip bulunalım. Bugün Irakla aramızda mevcut olan dostluk, her türlü anlaşmazlığa mâni, her türlü gizli fikirden uzak bir dostluktur. İngiltere ile Irak arasında aktedilen ittifakın Irakla karşı olan liberal ruhu, Iraklıları olduğu kadar bizi de memnun ediyor. Ne o taraftan bize karşı en küçük gizli bir maksat eseri görülmüyor, ne de bu taraftan o tarafa karşı iyi komşuluğun ruhuna muhalif en küçük bir hareket ve ya fikir vardır. Böyle bir dostluğu niçin Suriye ile de yapamayalım? Neden Suriye ile aramızda Sancak gibi, kahir bir Türk ekseriyeti ile meskûn olan ve Türk olmayan nüfusu da Fransızların sun'î surette yaptıkları bir kalabalıktan ibaret bulunan, küçük bir sahada büyük bir mesele bulunsun ve bir pürüz kalsın?

★

İşte, bütün bu mülâhazaları böyle kaydederken ise demek istiyoruz ki Mısır matbuatı bu sözler üzerinde duracaklar ve insan ile düşüncecektir. Bizce Mısırın ve Suriyenin istiklâlleri bizim kendi istiklâlimiz kadar azizdir. Bu hususta kendilerine teminat veremeye bile lüzum olmadığını zannettiğimiz halde Mısır matbuatının bu tarzda neşriyat yapması bizi ciddi müteessir etmektedir. Ümit ediyoruz ki Mısır gazeteleri bu hakikati anlamakta daha fazla gecikmiyerek, eğer neşriyatlarında samimi iseler, dillerini ve tavırlarını değiştireceklerdir.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Korkaklık bir alışma neticesidir

Avrupalılarda sekiz on yaşında bir çocuğun tramvayda, trende, vapurda yalnız başına seyahat etmesi sık sık görülen hâdiselerdendir. İstisna teşkil etmez; bilâkis tabii görülür.

Bazı şark memleketlerinde ise sekiz on yaşında bir çocuk, henüz yarı bebek sayılır. Yalnız sokağa çıkamaz, karanlık odaya giremez, hemen her şeyden korkar, çekinir.

Çocuklarımızı büyüdükleri zaman cesur, müteşebbis bir adam yapmak istiyorsak küçüklüklerinde korkutmaktan çekinmeli, umacı, öcü, gibi korku kelimelerini yasak etmeli, kendilerini yalnız başlarına harekete alıştırmalıyız.

SÖZ ARASINDA

Bir falcı kadın
Bütün Lehistan
Halkını meşgul ediyor

Leh gazeteleri çok şayanı dikkat bir haber vermektedirler. Mesele şudur: Karakovi vilâyetinin köylerinin birinde ihtiyar bir kadın manyatizma vasıtasıyla uyuduğu zaman kendisine kayıp hakkında sorulan her suale doğru cevap veriyormuş. Geçenlerde kocası kaptan olan bir kadın ona müracaat etmiş. Ruzişka isminde olan falcı kadın derhal kendinden geçmiş ve anlatmağa başlamış:

— Kocan müthiş fırtınalarla uğraşiyor. Gemi bir fındık kabuğu gibi dalgaların üzerinde oynayıp duruyor, bak şimdi sağa yattı, kocan güvertede müteaddit emirler veriyor, yanında koluna yaslanmış, korkudan sinmiş güzel bir kadın var... Yolcu olarak vapurun defterinde yazılı olan bu kadın kocanın metresidir... Dur. Gemi su almağa başladı...

Bu sözleri dinleyen kadın ertesi günü bir telgraf alıyor, bu telgrafta kocasının şimal denizinde battığı ve gemiden kimsenin kurtarılmadığı yazılı bulunuyor. Ve filhakika kadın kocasının metresiyle beraber seyahat ettiğini de öğreniyor.

Ruzişka ismindeki falcının şimdiye kadar söylediği bütün sözler hep doğru çıkmış olduğundan Lehistan'da büyük bir itibar kazanmış.

İşaret memurlarının
başlarına ampul konuyor

Nevyork caddelerinde seyrüsefer geceleri de çok olduğu için belediye yeni yeni tedbirler almaktadır. Bu meydana geceleri şoförler tarafından iyice teşhis edilebilmeleri için işaret memurlarının miğferlerinin tepesine ufak birer ampul konmasına karar verilmiştir. Şimdi Nevyork işaret memurlarının tepelerinde birer fener yanıyor.

HERGÜN BİR FIKRA

Nasıl terfi ettirebilirim?

Memurun biri bir fırsatını bulmuş, Maliye Nazırı Tevfik Paşanın yanına girmişti. Memur derdini Paşaya döktü:

— Maaşım çok azdır. Hiç artmıyor, seneler var ki terfi edemiyorum. Halbuki her gün sabahın akşamı kadar eşek gibi çalışıyorum. Tevfik Paşa memurun yüzüne baktı:

— Maaşımın çok az olduğunu, arttırılmadığını, senelerdir terfi etmediğinizi ben de biliyorum. Ama siz de eşek gibi çalıştığınızı biliyorsunuz. Eşek gibi çalışsanı, insanlar gibi nasıl terfi ettirebilirim?

Greta Garbo
Bu sefer sahiden
Âşık olmuş

Greta Garbo ve Robert Taylor

Greta Garbo'nun şimdiye kadar başta Con Cilbert olduğu halde bir kaç kişiye âşık olduğu söylenmişti. Fakat san'atkar bütün bu rivayetleri tekzip etmiş ve yapayalnız, eğlencesiz, gürlütsüz bir hayat yaşadığı için de onun bu tekzipleri hakikat olarak kabul olunmuştu.

Fakat dünkü posta ile gelen Le Petit Parisien gazetesi vaziyetin hiç de öyle olmadığını yazmaktadır. Greta Garbo Ladam O Kamelya filmi çevirirken Robert Taylor'a vurulmuştur. Robert Taylor'un da kendisine deli gibi âşık olduğu söylenmektedir. Fran-

Tenis oyununu
İcat eden
İngiliz öldü

minde bir İngilizdir. Bu adam ahiren 93 yaşında olduğu halde vefat etmiştir. Dik 1865 den 1906 ya kadar mebusluk etmiştir. Öldüğü zaman 93 yaşında olan Dik üç sene evveline kadar tenis oynamakta imiş.

Boşanmada kadınlarla
erkeklerin farkı

İngilterede senelerdenberi boşanma davalarına bakan hâkim Vilyam Bais 20 senelik tecrübesini şöyle anlatmaktadır:

«Kadınlar erkeklerden ziyade kurnaz ve intikamcılardır. İhtikamlarını almak için baş vurmadıkları çare kalmaz. Boşanmak isteyen kadınlar ekseriya çok sudan bahanelere istinat ederler ve zannederler ki kanunlar kadınları himaye etmektedir. Erkekler davalarından kolaylıkla vazgeçtikleri halde kadınlar, zararlarına bile olsa inat ve ısrarda devam ederler.»

Dünyanın en bahtiyar
adamı aranıyor

Paris Suar gazetesinde şu ilân okuduk: «Madam Adelaide Cagnet Cog Amerikada İllinois'de 630 milyon frank servet terk ederek ölmüştür. Madamın Amerikada mirasçuları bulunmadığından Avrupada eğer varsa nihayet üç ay zarfında İllinois hukuk mahkemesine müracaat ederek verasetlerini isbat etmeleri lâzımdır.»

sızca gazete şu malûmatı ilâve etmektedir:

— Her zaman filmlerde alkışladığımız Greta Garbo'yu yakında havadis filmlerinde nikâh dairesinden çıkarken göreceğiz.

Sözün Kısmı

Hükümet hesabına
Avrupada tahsil
Etmış olanlara:

— Bu hükümet sizi, sizin tahsilinizi bitiren, yüzlerce kişiyi sızdan seçti, öyle değil mi?

Sualime:

— Evet!

Cevabını veriyorsunuz. Eğer cevap vermenize esasen ihtiyacınız yoktur. Şimdi gene bir sual soruyorum:

— Siz buradan, hükümetin koyduğu para, sizin için Avrupa'nın, yahut ta Amerikalı şehrine gittiniz.

— Evet!

— Orada, oranın, hattâ belki de yanın en kuvvetli bir ilim adamı sine hükümetin size her ay maaş man gönderdiği parayla devamlı imkânını buldunuz.

— Evet.

— Ve nihayet elinizde bir miktar ve kafanızda bilgi, gene memleketinize döndünüz.

— Hayır!

— Diyecek misiniz? Eğer dersiniz mesele yoktur. Ben diyemeyeceğimizi ve diyemeyeceğinizi şüdüğüm içindir ki bu yazıyı yazıyorum.

— Evet!

Diyorsunuz. Evet, diyemeyeceğinizi biliyordum. Deminki suallerime cevap verin:

— Bu memlekette kaç sene garp memleketlerine, yabancı tahsil için, staj için, tetkik için, talebe, stajyer, ve bilginler için gidiyor?

Sizden evvel ben cevap verdim: — On, yirmi, belki de daha fazla. Bir sual daha:

— Bütün bunlar şimdi memleketlerinizde mi?

Buna da sizden evvel ben cevap verdim: — Evet öyle..

Şimdi son sualim, buna siz de cevap verin: — Şimdiye kadar memleketlerinizde kaç sene tahsil ettiğiniz gibi ben de tahsil ettiğimi söyleyin.

— Bizde mütehasşislar var mı?

Atılmayın, hemen:

— Bütün dünyada vardır.

Demeyin, ben de biliyorum.

dünyada mütehasşislar var mı?

— Bizdekilere benzerler, ne de farklıdır.

— Hayır!

Diyemezsiniz.

— Evet!

Diyeceksiniz..

İşi izam etmiyorum, kelimeyi kullanmamı istemiyorum. İgnemize de oynamıyorum. İgnemize de oynamayacağım. İgnemize de oynamayacağım. İgnemize de oynamayacağım.

— Siz bu mütehasşis adile memleketlerinizden kaç sene tahsil ettiniz?

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

— Hiçbir sene tahsil etmedim.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımızın evvelki günkü nüshasında Cenevreden geldiği kaydını taşıyan bir haber gördük. Bu haberde:

Hariçie Vekilimizle Fransa hariçie vekili buraya geldiler, konsey içtimaları başladı deniliyordu.

Halbuki bu haberin vazıldığı tarihte Hariçie Vekili-

miz Cenevreye varmamıştı, konsey âzalarından Fransa hariçie vekili Paristeydi, Romanya hariçie vekili ile Sovyet hariçie komiseri de yolda bulunuyorlardı. İngiltere hariçie nazım da haberin intişarından iki gün sonra Londradan ayrılmıştı. Bu şerait altında konsey içtimalarının yapıldığına biz inanmadık, fakat ey okuyucu sen.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

ELGRAF HABERLERİ

Fastan İspanyaya yeni kuvvetler gönderildi

Hükümet kuvvetleriyle âsiler büyük bir muharebeye çıktılar. Madrid üzerinde de tayyareler çarpıştı

Cebelütank 21 (A.A.) — Bu sabah Estepone ve Marbella mintakasındaki taarruz başlıyaldanberi boğazda âsilerin hiç bir gemisi görülmemiştir.

Madrid 21 (A.A.) — Saat 9,10 da âsi tayyareler Madrid üzerinde uçmuşlardır. Derhal karşılarına çıkan hükümet avcı tayyareleri ile âsi tayyareler arasında muharebeler olmuştur. Makineli tüfek sesleri işitilmekte ve kurşunlardan kaçınmak için avcı tayyarelerinin, evler üzerine dimdik inerek ve gene derhal havaya kalkarak akrobatik hareketler yaptıkları görülmekte ve uzaktan infilâk sesleri de gelmekte idi.

Deniz nümayişi

İngiltere Kralının taç giyme merasiminde ecnebî gemileri de bulunacak

Londra 21 (A.A.) — Zannolunması göre İngiltere hükümeti, önümüzdeki haftalar zarfında denizci devletin 1911 senesinde beşinci George VI. kralın taç giymesine katılacak olan gemileri de deniz nümayişine birer gemisi gönderilmelerini isteyecektir.

Kanada grip salgını halinde

Londra 21 (Hususî) — Vilâyetimizdeki grip salgını halindedir. Hastalıklı insanların sayısı çok gibidir. Ölenlerin ekserisinde iki günden beri fasılah yağmaktadır.

Yunan ticaret muahedesi

Londra 21 (Hususî) — Yunanistan ile bir ticaret muahedesi müzakere edilmek üzere pazartesi günü buharın Sovyet heyeti gelecektir.

Edenin nutkuna cevap mı verecek?

Londra 21 (Hususî) — Almanya ile Edenin nutkuna cevap mı verecek? diye sorulmaktadır. Bu beyanatın 30 kânunusanide tahmin edilmektedir.

Yugoslav-Bulgar dostluk muahedesi

Londra 21 (Hususî) — Katimerini ga Yugoslavya - Bulgaristan dostluk muahedesi bu ayın 28 inde imzalanacaktır.

Muhacirler için kereste

Londra 21 (Hususî) — İskân komisyonu bazı maddelerinin değiştirilmesini deir kanun lâiyhası meclise getirecektir. Ev vesair tesisata ait keresteler 1936 yılı iptidasından 1945 mali yılına kadar hiç bir resme tabi tutulmamak üzere memleketi girecektir.

İngiliz Filosu Korfuda

Londra 21 (A.A.) — İngiliz filosu bu hafta Korfuda bulunacaktır.

Suriye Milliyetperverleri Filistin de istiyorlar

Kudüs, 21 (A.A.) — Gazeteler, Beyrutta Suriye Milliyetperver Partisinin Filistin İngiliz komisyonu na bir muhtıra göndererek Filistin ile Suriyenin birleşmesi tezini müda faa ettiğini yazıyorlar.

Suriyede mecburi askerlik hazırlıkları

Bir komisyon teşkil edildi' ilk önce 1917 liler çağırılacakmış

Adana, 21. (Hususî) — Suriye hükümetiyle Dürzüler arasında Süveydiyede yerli muhafızın tayin edilmemesinden dolayı çıkan ihtilâf devam etmektedir.

Dahiliye Veziriyle yeni Cebelidürüz muhafızı umum adliye müdürü temas etmek üzere Süveydiye gitmişlerdir.

Suriyede mecburi askerlik

Suriyede muahedenin Fransızlar tarafından tasdikından sonra, mecburi askerlik başlayacak, 1917 liler ilkönce çağırılacaktır. Bunun için bir komisyon teşkil edilmiş, tetkiklere başlamıştır.

Musolini Almanya Gidecekmiş

Roma 21 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mahafil, Musolininin yakında Almanya gitmesi muhtemel olduğunu beyan etmekte iseler de bu ziyaretin Duçe ile Göring arasındaki son mülâkatlarda kararlaştırılmış olup olmadığı hakkında bir şey söyleyememektedirler.

Roma 21 (A.A.) — Musolininin yakında Almanya seyahat yapacağı hakkındaki şayialar yalanlanmaktadır. Gerçi M. Musolini, M. Hitlerin İtalya ziyaretini iade etmek arzusunun izhar etmiştir. Fakat böyle bir ziyaretin hangi tarihte yapılacağı hakkında henüz hiç bir malûmat yoktur.

Almanya icabında Belçikanın İmdadına koşacakmış

Paris, 21 (A.A.) — Fransız gazetelerine göre Hitler, 30 Kânunusanide söyleyeceği nutukta Belçikanın bir taarruz ugraması takdirinde Almanyanın, Belçika bilimukabele aynı hareket te bulunsun, bulunmasın, herhalde onun imdadına koşacağını bildirecektir.

Almanya hangi Şartlar altında İktisadî Yardım yapılacak

Londra, 21 (A.A.) — Siyasî mahafil, M. Blum ile M. Eden'in dünkü görüşmeleri esnasında, Almanya iktisadî bir yardıma bulunmak hususunda âtidediği şartta mutabık kalmış olduklarından dolayı memnuniyet izhar etmektedirler:

1 — Almanya diğer devletlerle müsavi muamele yapacaktır.

2 — Yapılacak yardım hiç bir veçhile teslimat gayesine tahsis olunmayacaktır.

Amerikada feyzan yüzünden 20 bin kişi melcâsız kaldı

Şikago, 21 (A.A.) — Amerikann merkezinde ve cenubu şarkisinde vukuca gelen feyzanlar yüzünden 20 bin kişinin melcâsız kalmış olduğu tahmin edilmektedir.

Eski Irak Başvekili Yasin Paşa vefat etti

Londra, 21 (Hususî) — İrakta son askerî hareketten evvel Başvekil bulunan Yasin Paşa, 58 yaşında olduğu halde bugün Beyrutta ölmüştür.

Başvekilimizin teyzeleri vefat etti

Kemali teessürle haber aldığımız göre Başbakanımız İsmet İnönünün teyzeleri rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Muhterem Başvekilimize ve aileleri erkânına taziyetlerimizi beyan ederiz.

Avukatlar yeni Hazırlanan kanundan Çok memnun!

bitirerek dağıldığını yazmıştı.

İstanbul Barosunu kongrede temsil eden avukat Fethi Tahsin, Konyalı Haydar ve Orhan Saimdir. Baro Reisi Avukat Hasan Hayri de kongrede bulunmuştur. Dün Ankaradan şehrimize gelen avukat Hasan Hayri bize şu izahatı verdi:

— Memleketimizde avukatlık hakkında 1293 tarihli bir avukatlık nizamnamesi ve 340 tarihli bir «Mahamat kanunu» vardı. Bunların birincisi bir ışık, ikinci bir mehtaptı, yakında çıkacak olan yeni kanun bir güneştir. Kongre yeni kanun lâiyhasını böyle tavsif etmiştir.

Malûm olduğu üzere Adliye Vekâleti bütün Avrupa devletlerinin Avukatlık kanunlarını getirmek ve tetkik etmek suretile yeni lâiyhayı hazırlamış, tabettirmiş ve barolara göndererek tetkik etmelerini bildirmişti. Barolar tetkikatını bitirdikten sonra lâiyha üzerinde görüşmek üzere Ankarada çarşamba günü toplandı.

Yeni kanunun avukatları en çok memnun eden hüküm avukatları için bir sigorta veya bir tekaüt sandığı teşkilini kabul etmiş olmasıdır. Şimdiye kadar bir avukat eğer ihtiyarlığı için para arttırabilmişse son günlerinde rahat yaşayabilirdi. Para arttıramayanların vaziyeti çok feci idi. Şimdiden sonra avukatlık ta istikbalî emin bir meslek haline gelecektir.

Lâiyhanın eski şekline göre Temyiz mahkemesinde yüzde 51 dava kaybeden avukatlar 2 sene müddetle Avukatlık yapamıyorlardı. Bu hüküm değiştirilmiştir. Bunun yerine (bir senede 5 davayı suiniyetle temyiz eden bir avukat 2 sene müddetle avukatlık yapmaktan menedilecektir.) diye bir hüküm kabul edilmiştir.

Bundan başka teftiş hususundaki hüküm de değiştirilmiştir. Lâiyhanın eski şeklinde avukatların Adliye Vekili tarafından mahallin en büyük hâkimi veya Adliye müfettişi tarafından teftiş edilebileceği yazılıydı. Bu hükme itiraz edilmiştir. Yeni kabul edilen şekle göre Adliye Vekili nezaret hakkını Baronun disiplin meclisleri vasitasile kullanır.

Lâiyha için yüz sayfalık bir esbabı mucibe yazılacağına göre Meclisin kiş devresinde görüşüleceğini zannetmiyoruz. Fakat yaz tatilinden evvel behemehâl çıkacağını umarım.

Bu kanun iyi düşünülerek, bütün avukatlık mevzuatı tetkik olunarak yapılmış bir kanundur.

Siyaset ALEMİNDE

- Dörtler misakı hortluyor mu?
- Amerikalılar ve memleket işleri
- İngiliz - Amerikan ticaret müzakereleri

Yazan: Selim Ragıp

Bir ara kat'î surette terkedildiği sanılan dört devlet misakı fikri, yeniden canlandırılmak istenir gibidir. Her ne kadar ortaya çıkan bu şayanın doğru olmadığı ve Romanın, aradan bir hayli zaman ve hadisat geçtiği için bu fikirden ayrıldığı beyan olunmasına rağmen, bu hususta İtalyanın tekrar bazı faaliyetlerde bulunması uzak bir ihtimal sayılmaz. Maamafih bu fikrin tekrar ortaya atılması, bütün Avrupada, umumî değilse bile umumiye yakın bir itiraz tufanı ile karşılanması çok mümkündür. Dörtler misakı demek, bu misakı aktedecek olan devletler arasında, birbirlerine ya veya bu teminatın verilmesi demek olmakla beraber, Avrupayı, bu devletlerin maddî ve mânevî nüfuzu altına sokmak ve bütün olan biten işlerde, bunların hakemliği esasını berveçhi peşin kabul ettirmek demektir, bir zamanlar, «düveli muazzama» tabiriyle ifade olunan bu büyük devletlerden müteşekkil zümrenin keyfi otoritesine diğerlerinin tahammül etmeleri imkânı yoktur. Bundan dolayıdır ki Dörtler misakı fikri de, ne kadar diriltilecek istenirse istensin, şimdilik, gömülmüş bir «lâşe» olmaktan kurtulamaz.

Amerika Cumhurreisi M. Roosevelt'in ikinci defa seçimi münasebetiyle iki gün evvel yapılan tahlif rasimesinin, bardaktan boşanan bir yağmur altında yapıldığı haber veriliyor. Mithiş bir soğuğa ve şiddetli bir surette yağın yağmura rağmen yüz binlerce halk, M. Rooseveltin söyleyeceği nutku dinlemek maksadıyla saatlerce beklemiş, soğuktan âdeta donmuş, buna rağmen merasimin sonu gelmeden bir yere ayrılmamıştır. Bu hal, bir memleket halkının umumî memleket işlerine olan alâkasının derecesini ve sağlamlığını gösterir. Gönül, aynı alâkanın aynı şiddet ve hareketle her zaman bu memlekette de tezahürüne şahit olmayı istiyor. Maamafih mesele herşeyden evvel bir kültür ve umumî terbiye meselesi olduğu için, fazla şikâyet hakkımız olmamak lâzımdır. Fakat aradaki farkın bir an evvel dolmuş olmasını görmek istemek te, o derece vâsil olmayı arzu ettiğimiz bir merhaledir ki uzak olduğunu pek sanmıyoruz. Fakat bu hususta biraz daha gayret ibrazına ve kitleleri daha ziyade şuurlandırmaya muhtaç olduğumuz (Devamı 12 inci sayfada)

Amerikalılar ve memleket işleri

Amerikalılar ve memleket işleri

Sabahtan Sabaha

Tanrı rahmet eylesin, bir şair, edip Hüseyin Kâmi vardı. Nüktedan, zarif bir adamdı. Benim de edebiyata heves ettiğim o toyluk, hamlık devir lerimde tanışmıştım. Zamanın İttihat ve Terakki kodamanlarını hicvettiği için, Konyaya sürmüşlerdi. Orada sefalet içinde tiftüsten öldü.

İşte bu şair Hüseyin Kâmi hürriyetin ilk yıllarında Paristen İstanbul gelmiş. O zaman yeni bir tiyatro merakı başladığı için tarihi piyesler, şehitli, kanlı, kahramanlık sahneleri pek rağbette. Çeyrek asır uyuşup kalmış halkın sinirini cimbrilamak için mütemadiyen ağır dramlar oynanıyor. Fakat piyeslere verilen o kanlı, faciâli isimler o kadar iptizale uğramış ki artık duvarlara asılan «caniler, canavarlar, zalimler, haydutlar» gibi titretici afişler bile heyecan vermiyor. Bu sıralarda bir tiyatro kumpanyası müdürü şair Hüseyin Kâmiye taş vurmüş:

Aman üstad, demiş, bir faciâ piyesi oynayacağım. Fakat halk artık (faciâ) adını zayıf buluyor. Şu piyesi nasıl lanse edeyim?

Rahmetli Hüseyin Kâmi hiç düşünmeden kalemi eline almış ve piyesin altına şunu yazmış:

— Ef-caülfüceâ

Ve halk bu faciâlar faciâsını merakla seyretmeğe koşmuş.

Bugünün politika havadislerindeki dehşet ve haşiyet verici kelimeler de artık o kadar hafifledi ki korkuya, kana, tehlikeye, faciaya kanık sayan halka tesir etmiyor. Öyle görünüyor ki birinci plândaki devlet adamları o tehdit ve tethiş edici nutuklarına kulak bile veremediğini gördükçe lûgat kitaplarını açıp Hüseyin Kâminin Ef-caülfüceâsı gibi agrabülgurebâ kelimeler arayacaklar!

Bürhan Cahit

Tedhiş

BUGÜN MATINELERDE İPEK VE MELEK sinemalarında SENENİN EN GÜZEL ve EN BÜYÜK

YIKILAN BELD

K LARK GABLE
JEANETTE MAK DONALD
SPORCULARI

SAN FRANCİSKO

Fransızca sözlü
METRO - GOLDWYN MAYER

Dünya havadisleri arasında meşhur Şampiyon OWENS'in bir AT ile yarışması.... Hangisi kazanıyor?

ŞEHİR HABERLERİ

Üç hovarda

Kendilerini eğlendiren kadını bir kale kovuğuna atıp bıraktılar

Bir kaç gün evvel üç adam yanlarında bir kadın olduğu halde sokaktan anıdıkları Kadriye adındaki birini kanlı olarak Topkapı sarayını çeviren surarın içinde eğlenmeye gitmişlerdi.

Bunlar kalede buldukları bir kovuğa girmişler, rakı içmişler ve bir hayli eğlendikten sonra kafaları dümanlı olan bu üç adam yanlarındaki kadının sözlerine uyarak Kadriyeyi dört metrelik bir yerden başka bir kovuğa atmışlardır.

Kadriyenin dostu olan İzzet Kadriyenin meydana olmadığını görünce merak etmiş, aramağa başlamış ve üç gün sonra Kadriyeyi atıldığı kovukta bulmuştur.

Kadriyenin ayağı kırılmıştır. Bitkin bir halde olan kadın hastaneye kaldırılmıştır. Zabta da tahkikata başlanmıştır.

Galata rıhtımı Genişletiliyor

Liman Umum Müdürü Rauf Manyaşgil dün Vali Muhittin Üstündağı'na görerek limanda yapılacak ıslâhat etrafında kendisine izahat vermiştir. Bu konuşmada şehircilik bakımından Galatada yapılacak yolcu salonu ile Rıhtım önündeki kaldırılacak yol mevzuu bahsedilmiştir.

Bu hususta hazırlanan rapor şubatan birinde toplanacak Şehir Meclisinin de tasdikinden geçirecektir.

Ayrıca Rauf Manyaşgil öğleden sonra Güzel sanatlar akademisine giderek 6 şubatta yolcu salonunun inşası için yapılacak maket müsabakasının tertibi ile meşgul olmuştur.

Altın fiatları Yükseliyor

Borsada tahvilatın umumî vaziyetinde fiat düşüklüğü göze çarpmaktadır. Ünitürk birinci tertip 22,60 Ünitürk ikinci tertip 21,15, Türk lirası üzerinden satılmıştır.

Buna mukabil altın fiatı hafta içinde hissolanacak derecede yükselmiştir. Dün borsa dışında altın 1040 ve 1045 kuruşa satılmıştır.

Küçük Haberler

Gülhane Müsamereleri

Gülhane Baştabipliğinden: Cuma günü saat 17,30 da Gülhanenin beşinci tabii müsameresi icra edileceğinden meslekdaşların bu toplantıya teşrifleri rica olunur.

Beşiktaş Halkevinde Kitar Orkestrası
Beşiktaş Halkeviden: Beşiktaş Halkevinde bir (Havayan Kitar) orkestrası teşkil edilmiştir. Orkestra şefliğini Siret Tayfur deruhte etmiştir. İstekliler için Havayan Kitar öğretme derslerine de başlanmıştır.

Gerek Kitar orkestrasına gerek Kitar derslerine iştirak etmek isteyenler her gün Halkevi idare memurluğuna çarşamba ve cumartesi günleri öğleden sonra orkestra şefliğine müracaat etmelidir.

Maarif Müsteşarı Geldi

Maarif Vekâleti Müsteşarı Rıdvan Nafiz dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Sanayi Birliği Kongresi

Sanayi Birliği idare hey'eti dün bir toplantı yaparak ayın 30 unda yapılacak hey'eti umumiyeye kongresinde görüşülecekleri tesbit ile meşgul olmuştur. Bilanço tetkik edilmiş, okunacak rapor müseveddesi gözden geçirilmiştir.

Halkevi Temsilleri

Eminönü Halkevi Temsil Komitesi bu haftadan itibaren haftada iki gün Ferah tiyatrosunda temsiller vermeğe başlamıştır. Temin edilecek hasılat Halkevi ihtiyaçlarına sarfedilecektir.

Bir Adam Elini Makineye Kaptırdı
Elmadag caddesinde marangoz dükkânında çalışan Aram çalıştığı pilanya makinesine elini kaptırmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Bir Çocuk Mangala Düştü
Alemdarda oturan 11 yaşında Mustafa evinde jimnastik yaparken mangalın üzerine düşerek yanmış, Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Bir Öküz Bıçak Altından Kaçtı
Kesilmek üzere mezbahaya götürülen bir öküz kaçmış, etrafa saldırmaya başlamış polis öküzün yakalanamayacağını anlayınca tabanca ile öldürmüştür.

Şehir Tiyatrosunda Yangın
Dün akşam saat 18 de Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda sahne içinde yanan 500 mamluk bir ampul perdenin yanındaki bezi tutuşturmuş dahildeki itfaiye tesisatı ile söndürülmüştür.

Tifo ve anjin

Sihhat müdürlüğü hastalık kesafeti görülen yerlerde aşı yaptırıyor

Eyüp, Küçükpazar, Fener, Cibali, Fatih, Beşiktaş ve Üsküdar taraflarında tifo vak'aları görülmeğe başlamıştır. Bu semtlerde Sihhat Müdürlüğü tarafından aşı tatbik edilmektedir. Eyüp mıntakasındaki ilk mekteplerde günde 4 - 5 talebede tifo zühur ettiği söylenmektedir.

Anjin vak'alarına da tesadüf edilmektedir.

Memur evlerine Bedava su tesisatı Yapılmıyacak

Belediye Sular idaresinin, fakir halka bir kolaylık olmak üzere, iradi gayrisafisi 90 liraya kadar olan evlere terkos suyu tesisatını parasız bağlayarak birinci kata bir musluk koyacağını yazmıştı. Bu tesisat için Sular idaresine müracaatlar başlamıştır.

Bir sabah gazetesi dünkü nüshasında belediye Sular idaresinin: «Oturduğu binanın gayrisafisi iradi veya hissesi ne miktarda olursa olsun maaş tahsisatı ile beraber yetmiş lirayı geçmeyen bütün memurların evlerine de bedava terkos tesisatı» yaptırılacağını yazmıştı.

Meseleyi sular idaresinden sorduk. Sular idaresi Müdürü Yusuf Ziya dedi ki:

«— Bu haber doğru değildir; böyle bir karar verilmemiştir ve verilmesi de mutasavver değildir. Çünkü madeten imkân yoktur.»

Sular idaresinin su tevzi ve isale teşkilâtını tevsiine devam edilmektedir. Bakırköyünde de bu cümleden olmak üzere yeni bir su havuzu yapılmaktadır.

Esnaf yardım Teşkilâtı

Esnaf arasında müşterek menfaat esasına göre kurulacak yardım teşkilâtının bilfiil tatbikine bir şubattan itibaren geçilecektir.

Hazırlanan program gelecek hafta içinde toplanacak Oda meclisinin tasdikinden geçtikten sonra derhal hazırlıklara başlanacaktır.

Cemiyet Reis ve umumî kâtipleri önümüzdeki hafta içinde Ticaret Odasında toplanarak yardım teşkilâtının malî, iş ve mürakabe hey'etlerini seçeceklerdir. Malî kısmına üç, iş kısmına iki, mürakabe kısmına da iki cemiyet reisi seçilecektir.

Seçilecek olan bu reisler üzerlerine düşen vazifeleri fahri olarak ifa edeceklerdir.

Seneye içinde bu teşkilâtta görülecek eksikler ve hatalar gözden geçirildikten sonra gelecek seneki faaliyete daha yeni ve geniş istikamet verilecektir.

Esnaf dispanserinin emsaline faik olmasına gayret edilecektir.

Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı
dram kısmında
22-1-937
akşam saat 20.30 da
YABAN ÖRDEĞİ
Fransız tiyatrosu
Operet kısmında
akşam saat 20.30 da
AŞK MEKTEBİ
Yazan : Yusuf Ziya
Besteleyen : Muhlis Sabahattin

Gazi köprüsü

Şartnamede tadilat yapıldı, köprüye tahta kaldırım döşenecek

Yapılması bir Alman şirketine verilen Gazi köprüsünün inşaatına, deniz altında donması lâzımgelen ve şartnameye konan bir cins çimentonun Almanyada bulunmaması yüzünden başlanamıyordu. Nihayet şartnamede tadilat yapılmış, bu çimentoya muadil bir tip çimento tesbit edilmiştir. Şirket, yakında Almanyadan bu tip çimentoyu gönderecektir. Bu çimento, evvelâ köprünün iki tarafında tecrübe kazıklarında kullanılacaktır.

Köprü nasıl olacak?

Köprünün genişliği 25 metredir. Çifte tramvay hattı geçecektir. Boyu 460 metredir. Köprünün üzerine tahta kaldırım döşenecektir. Altına 26 büyük duba konacaktır. Kenarındaki parmaklıklar şakulî olacaktır; çünkü ufki parmaklıklara çocuklar ayaklarla çıktıklarından tehlikeli görülmüştür.

Köprü 1,600,000 liraya inşa ettirilmiştir. 939 senesi sonunda inşası bitmiş olacaktır.

Köprü mühendisleri de geldiler

Köprünün inşaatına bakacak olan iki baş mühendis ile montörler, Almanyadan şehrimize gelmişlerdir. Köprünün dubaları Balatta yapılacaktır. Dubalar için Balatta şantiye tesisatı ilerlemiştir. Bu tezgâhlar, ilerde köprünün dubaları bozulduğu vakit yeniden yapılması temin için burada kalacaktır.

Dubalar İstanbulda yapılacağından bir hayli Türk amelesine iş çıkmaktadır.

Köprünün diğer aksanı Almanyada yapılmaktadır. Bunlar bilâhara İstanbulda getirilerek montajı yapılarak yerlerine konacaktır.

Eyüp - Sütluçe köprüsü

Eski Unkapanı köprüsünün parçalarından Sütluçe ile Eyüp arasında bir köprü kurulması esaslı surette tetkik edilmiştir. Eyüp - Sütluçe arası uzun olmadığından eski Unkapanı köprüsünün sağlam kısımları bu köprünün kurulmasına kâfi gelmektedir.

Yalnız yeni köprülerin kurulması, şehir plânı noktai nazarından da tetkik edilmekte olduğundan şehircilik mütehassısı Prost geldikten sonra onun da mütaleası alınacaktır. Fakat esas itibarile Eyüp ile Sütluçe arasında yapılacak bir köprü, şehrin güzelliğini bozmıyacağından Prost'un da bunu muvafık göreceği şüphesiz sayılmaktadır.

Elektrik 12 kuruş

Yeni tanzim edilen elektrik tarifesi Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilmiştir. Bir şubattan itibaren tatbik edilecek bu tarifeye göre elektriğin kilovatı 12 kuruştur. Bu hafta içinde de yeni tramvay tarifesi tesbit edilecektir.

Dün bir sivil

Polis tevkif edildi

Emniyet Müdürlüğü sivil polislerinden Ahmet oğlu Ali çalıştığı kısım amirlerinin imzasını taklit etmekten suçlu olarak müddeiumumîliğe verilmiştir. Müddeiumumîlik kendisini üçüncü sulh ceza mahkemesine sevk etmiştir. Alinin duruşması hafif celsede yapılmış, hâkim hakkındaki tahkikatın mevkufen yapılmasına karar verilmiştir. Ali tevkifhaneye gönderilmiştir.

25 kişilik ATTİK

zengin program

Yarın saat

MAKSİ

ilk büyük

Alkışlayacağımız

numaralı

ATTİK

Çifte sesli

LUİZA PO

Stap şampiyonu

KAKİKA

Tango krallığı

BEZO

Havayan müzik grubu

VERA VA

Meşhur şarkıcı

DIRİDA

Akropatik dans

ŞARİ

Aslının tipik

ve LASKOS-ZOZAL

Dihuliye serbest

Konsumasyon 45

Şişhane fa

Dün ağır cezada

meye devam

Dün ağır ceza

Şişhane yok

Vatman Fahrettin

murları Hüseyin

mes'ul tramvay

ruşmada hazır

Dünkü celsede

silen ve diğer

ci ve armatör

dan evvelki

şahit dinlenmiştir.

Bir kız

şahidin adreslerinin

çağırılmasına

ruşma başka

Müessif

Pek sevgili

telâ olduğu

tahtı tedavide

deki A man

lerini ebediyen

Merhumenin

doğru mezkûr

Eyüpte, aile

Oğullar

Ticaret ve

Borsasında

Selâmi Erpal

Halk Opereti

ZOZO Dalmas'ın

iştirakile

Pazartesi

Süreyyada

Beyoğlu Çiçeği

operet 3 perde

Salı akşamı

HALİME

Cildiye ve zühreviyeye

Dr. ÇİPR

Beyoğlu, Rus sefarethanesi

sokağı - Meymenet apartmanı

MEMLEKET HABERLERİ

Manisada imar faaliyeti

Bu yıl bir Atatürk âbidesi rekzedilecek, Sipil dağının etekleri ağaçlandırılacak

(Hususi) — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır.

Manisadan bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Manisada bir görünüş — Son zamanlarda göze çarpan geniş bir imar faaliyeti vardır. Yollarını taştan evvel elektrik fabrikasının motör akabinde sipariş edilmiştir. Ya elektrik gelecektir, ve elektrik tesisleri.

Manisa aynı zamanda tarihî bir şehirdir. Burada Eti, Friky, Lidya, Helen, Helemistik, Grekoromen, Romen, Bizans, Selçuk, Sarıhan bilgi ve Osmanlı devirlerinin eserleri vardır. Bilhassa Sipil dağında Eti ve Firikyahlara ait eserler çoktur. Vilâyet dahilinde bulunan bütün tarihî eserler müzeye naklolunmaktadır. Şimdiden bir çok kitabeler, lâhitler ve heykeller müzeye nakledilmiştir.

Babaeskide bir hâdise

İşten çıkarılan bir memur kaymakama bıçak çekti

Babaeski (Hususi) — Kaymakam Saraç bir tecavüze uğramıştır. Şimdiye kadar bütün çalışmalarında müsamaha kabul etmeyen bir dürüstü ile kendisini tanıtmış olan Saraç halkı ve köylüyü çok seven ve koruyan bir kaymakamdır.

934 senesinde belediyede (15) bin liralık irtikâp yakalayıp kanunun pençesine veren kaymakam Saraç bu defa da Tapu memuru Bicanın halktan topladığı parayı zimmetine geçirdiğini tesbit ederek vazifeden çıkarmış ve hakkında takibata başlamıştır.

Vazifeden çıkarılan Bican geçen akşam daireden evine gitmekte olan kaymakamın üzerine elindeki bıçakla atılarak tecavüz etmiştir. Etraftan halkın ve jandarmanın yetişmesiyle yakalanan müteceviz adaletin eline teslim edilerek cürmü meşhud mahkemesinde mahkûm edilmiştir.

Bir genç kendi Tabancasının Kurşunu ile öldü

Bursa (Hususi) — Gölcük köylü Şükrü adında biri yatağına yatmak üzere soyunduğu sırada belinden düşen tabancası ateş almış, çıkan kurşun kendisine isabet etmiş ve öldürmüştür.

Şükrü ve ailesi gece komşularına misafir gitmişler, bir müddet oturduktan sonra dönmüşlerdir. Şükrü yatmak üzere odasına çekilmiştir. Biraz sonra da tabanca sesi duyulmuş, bunun üzerine ev halkı telâş ile odaya koşmuş, Şükrüyü kanlar içinde ölmek üzere bulmuşlardır.

Bir müddet sonra Şükrü ölmüştür. Hâdiseye vaz'iyet eden müddeiumumî Şükrünün bir kaza neticesinde öldüğünü tesbit etmiştir.

Bursa mühendislerinin ziyafeti

Bursa (Hususi) — Bursa mühendisleri Şar kulüpte bir çay ziyafeti vermişlerdir. Çayda kafiye müdürü Cevdet de bulunmuş, samimî bir kaç saat geçirilmiştir.

Tükürenlerden ceza alınıyor

İzmirde bir günde 126 kişi cezalandırıldı

İzmir 21 (Hususi) — İzmir belediyesi yerlere tükürenler ve umumî sağlığa aykırı hareket edenlerle şiddetli bir mücadeleye girişmiştir. Bir günde yerlere tüküren 126 kişiden birer lira para cezası alınmıştır.

Köylüleri ziyaret ve hasbihal

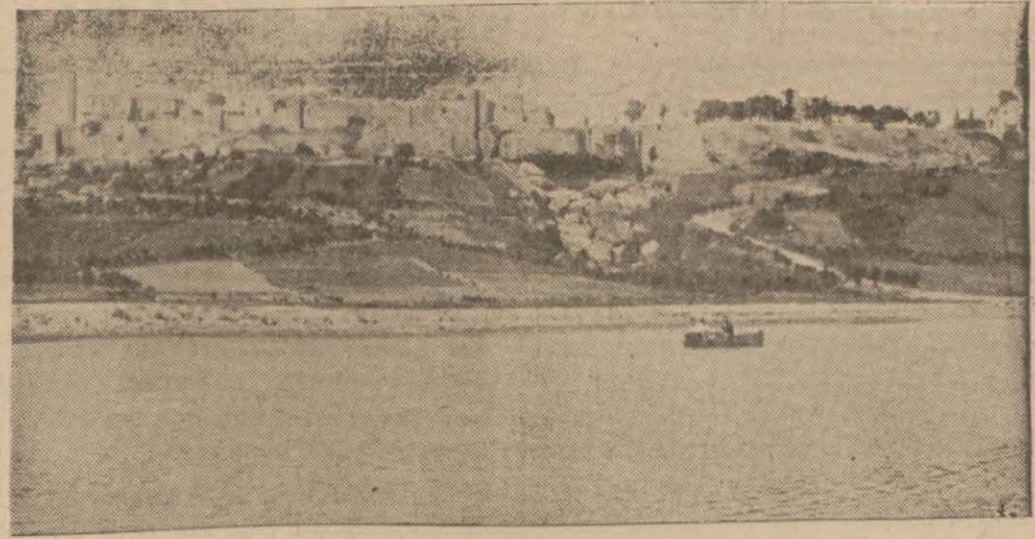
Gönen (Hususi) — Gönen Halkevi kurulalı bir yıl olmuştur. Bu bir yıllık faaliyet takdire lâyiktir. Ev bir yıl zarfında müteaddit temsiller vermiş, köylere gezintiler yaparak hasta köylülere muayene ettirilmiş, yoksullara ilaç dağıtılmıştır.

Halkevinin köycülük, sosyal yardım, kitapsaray, yayım kolları faaliyettedir. Yakında bir polinon yaptırılarak atıcılık ve binicilik kolları da faaliyete geçecektir.

Resimde Halkevi başkanı Osman köylülerle konuşurken görülmektedir.

Diyaribekir kale haricine doğru yayılıyor

Bir kaç yıl sonra uzaktan bakınca şehri görmek mümkün olacak

Diyaribekirin Dicle kenarından görünüşü

Diyaribekir (Hususi) — Doğu Anadolunun esmer bir şehri olan Diyaribekire nereden bakılırsa bakılsın bir kale ve bu kalenin üzerinde sivrilmiş bir kaç minare ucundan başka bir şey görülmez.

Yıkılmamak üzere yapılmış olan bu muazzam duvarlar kapıların eşğine ayak basıncıya kadar şehri gözden saklamaktadır. Bugün lüzumsuz ve manasız gözükten bu koca duvarların inkişâp tarihimize bile faydası görülmemiştir. Dört duvar içerisinde sıkışık kalan Diyaribekir ancak son zamanlarda sur haricine yayılmağa başlamıştır. Pek ehemmiyetsiz görünen bu hâdise bu mıntaka tarihinde yeni bir devrin başlangıcı sayılabilir. Kalenin dağ kapısı civarındaki pek az bir kısmı bir kaç yıl evvel yıkılmış ve kale dışına doğru yeni yeni binalar yapılmıştır. Bir kaç

yıl sonra gittikçe büyüyen yeni ve büyük bir şehirle karşılaşmak imkânı vardır. Diyaribekirin şehir hayatında bazı hususiyetler göze çarpar. Binalar, kale dahilinde mahsur bulunduğu için evlerin tarzı mimarisinde haricîten ziyade dahilî tezyinata ehemmiyet verilmiştir. Evlerin avlusu geniştir. Yaz gecelerinde taht kuracak damlar vardır. Binalar kâmilten kara taştandır ve düz damlıdır. Hattâ yeni yapılan beton binaların bile damları düzdür. Şehirde bir kısım halk yazın Dicle kenarındaki bahçelere inerler, su içinde ağaç dallarından yaptıkları klübelerde kalırlar. Hazirandan ikinciteşrine kadar devam eden yazın sıcaklarında Dicle'nin takriben bir saat mesafedeki şimalinden başlayarak köprüde nihayet bulunan hülle ve çadır âlemleri, mehtaplı gecelerde meşhur karpuz tarlaları memleketin zevk ve safa yatağıdır.

Burada vaktile yetiştirilen gül ve menekşe bahçelerinin bugün Alipinar güllüğü ile Mardin kapısı civarındaki bir kaç menekşelikten başka bir şeyi kalmamıştır.

Diyaribekirde güzel kumaşlar ve her türlü eşya imal edilmek suretile dokuma sanayii de zaman zaman inkişaf etmiştir.

Sivasta şeker ihtikârı

Kışı bahane ederek fiatlara zam yapanlar hakkında takibata başlandı

Sivas (Hususi) — Fazlaca ve şiddetlice kış olması burada bazı muhterirleri harekete getirmiş, yolların kapandığı ileri sürülerek şeker fiatlarına kilo başına 5 - 6 kuruş zam yapılmıştır. Fakat alâkadar makamlar derhal harekete geçmişler ve böyle şekeri hakkiki fiatından yüksek satanlar hakkında takibata başlamışlardır. Sivas umumî meclisi bir şubatta içtimalarına başlayacaktır.

Doktor muayenehanesinde ölüm

Bursa (Hususi) — Güzel Yusuf adında bir adam muayene olmak üzere bir doktorun muayenehanesine girdiği sırada birdenbire düşerek ölmüştür. Hâdisе etrafında polis tahkikat yapılmaktadır.

Akınsporun on birinci yılı

Bursa (Hususi) — Akınspor klübü senelik kongresini yapmıştır. On birinci yılını kutulayan kulüp azaları kongreden sonra bir eğlence tertip etmişler, geç vakte kadar hoş vakit geçirmişlerdir. Bu ara kulübün reisi bulunan belediye reisi muavini Zehra Budunç samimî bir hasbihalde bulunmuştur.

Hâdiseler Karşısında

Yalnız nokta kâfi mi?

O — Affedersiniz bay birader, kendimi size tanıtayım: Bendeniz devairi hükümetten birinde memurum.

Ben — Müşerref oldum. Bir emriniz mi var?

O — Estağfurullah sebebi tacizim şudur.

Sizin ceratte bazı nükat nazarı dikkatimi celbetti de..

Ben — Olabilir.. Gösterin hangileri?

O — Bakın bayım, şu yazının içinde bir alay çenagil..

Ben — anlamadım.

O — Yani çengeller..

Ben — Nasıl çengel?

O — Göstereyim bakınız meselâ şu.

Ben — Ha virgül.

O — Bir gün değil efendim, her gün görüyorum.

Ben — Onu demek istemedim. Virgül, sizin anlayacağınız adı virgül.

O — Daha başka bir çok.. İşte ve üstünde nokta, iki nokta, üstüste çıkmış bir kuyu çengeli.

Ben — İstifham işareti mi?

O — Onun adı öyle mi?

Ben — Evet öyle.

O — Bir değnek altında bir nokta.

Ben — Anladım, daha bunun gibi başkaları da var.

O — Evet, bunların niçin konulduklarını anlamadım da.. biz devair de yazdığımız alelûmum tahrirat ve sairede noktadan başka bir şey kullanmayız.

Ben — Onun için de sizin yazdığımız yazılar Nasreddin Hocanın mektubuna benzerler. Değil başkaları, bazan kendiniz bile yazdığınızı yazının manasını anlıyamazsınız.

İMSET

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

... Bir gazetede okudum Ha-

... Tanınmış bir doktor, bir gazete- ciye mülâkât verirken...

... Eğlencenin de bir ilâç olduğu- nu söylemiş.

Hasan Bey — Hakikaten birbir- lerine çok benzerler. Eğlence de ilâç gibi ateş pahasıdır.

Yer altında 45 sene

[18]

Kömürlerin arasından fesli iskeletler çıkardı

Göçükte kalanın feryatlarına dayanamadım, kulaklarımı tıkadım. Sesi gittikçe hafifledi ve artık işitilmez oldu. Dışardan ocak içine bir ho ca getirdiler. O dualar okudu: «Merhumu nasıl bilirsin?» diye ölüyü bizden tezkiye etti ve sonra hepimizi dağıtarak yüz metre toprak altında ayağını yere vurarak telkine başladı.

Yazan : A. Naim

Kilimli ocaklarına başçavuş gittiğim hafta madencilik hayatımın en netameli günleri oldu. Üstüste üç lâğam kazası, bir insanı diri diri göçük altında bırakmak faciası hep bu haf tanın yedi günü içine sığdı. Bu, benim ayağımdaki uğursuzluktan mı böyle oldu; ihtimal veremiyorum. Çünkü, bir ocaktan diğer bir ocağa geçişim de acılarla değil, sevinçlerle karşılaşmış bir adamım. Tecrübem bunu gösterdi.

Ereğli şirketinin ayağının şeame-tile meşhur bir başmühendisi vardı: Mösyo Jiro Girand. Sonradan gene bu şirketten gelen aynı isimdeki genc-den ayırdedilmek için «Sakallı Jiro» diye anılan bu zatın, bir çok defa tecrübe edilmiş şom bir ayağı vardı. Tefiş için geldiği ocakta mutlaka bir ölüm, en hafif bir yaralanma kazası olurdu.

İşte o sakallı mühendisin Kilimli ocaklarına gelmesini takib eden iki gün içinde üç lâğam kazasında sekiz kurban birden verdik. Bir İtalyan lâğamcı, lâğamlarını doldururken dinamit kapsoluna iyi birleşmiyen fitili dişleriyle sıkıştırırken lâğam ateş almış ve zavallı lâğamcının, sanki bir ip takip zorla koparılmış gibi kafasını gövdesinden ayırmıştı.

Aynı gün bir başka bacada bir lâğam vakitsiz patlamış ve altı kişiden mürekkebe lâğamcı takımını havaya uçurmuştu. Hiç unutmam, direk bağlarından, pashı boru sırtlarından, yan duvarlardan toplanan altı kişinin vücud parçaları, küçük bir sepetin içinde tolanıvermişti.

Garib değil mi? Ertesi gün de gene bir dinamit kazası oldu; ustasına dinamit götüren bir lâğamcı amelesinin koynuna doldurduğu dinamit ve kapsollar nasılsa ateş aldı ve o çocuktan, bir dizkapağından başka eser bulunmadı.

Ben maden işçiliği hayatımda bir çok şeyler gördüm. Üç defa ayak altına işinde çalışırken ve baca sürerken karşımıza kömür yığınları arasından iskeletler çıktı. Vaktile, göçükte kalan amelelerden kurtarılamayanlar bulunduğunu ve bunların oldukları yerlerde terk edildiklerini işittim. Bu iskeletlerden ikisinin üstünde kül haline gelen elbiseleri ve başlarında fesleri bile vardı. Bir tanesini öyle bir halde bulmuştu ki, içine sıkıştığı ha-

vasız kömür tabakaları onu tıpkı bir konserve halinde muhafaza etmişti. zavallı kazasına sarılmış, iki büklüm vaziyetini bile bozmamıştı.

Ve.. Fakat, nasıl aklı gelirdi ki, bir yabancı şirketin elile Havzaya fen (!) girdiği bir zamanda, gene eski, fensiz devirlerde olduğu gibi hareket edelim ve bir adamı göçük altında bırakmak mecburiyetinde kalalım ve o adam da bizim gözümüzün önünde, başıra, çağıra «ahın beni!» diye inliyerek ölsün, diri diri gömüldüğü mezardan bir daha çıkmasın.

Bizim Divrikliilerden bir çocuk göçükte kalmıştı. Ne yaptıkça, kurtarmak için ne gibi tedbire baş vurduksa hepsi «fos» çıktı. Onu almak için uğraşan yirmi kişi de birbiri ardından iki defa, ciddi bir ölüm tehlikesi geçirdi. Uğraştık, didindik, çabaladık, alamadık vesselâm!

Ben göçük takımında çalışıyordum. Fakat imkânsızlık başgösterince, göçükte kalanın bağırmasına, inlemesine dayanamadım; kulaklarımı tıkladım ve kaçtım. Gittikçe hafifleyen bağırmanın durduğunu, sözlerinin artık anlaşılma hale geldiğini ve büsbütün sustuğunu bir gün sonra haber aldım; gittim, «acaba yaşıyor mu?» diye direktere, borulara vurdum, ses alamadık.

Bu kadar yıllık madenci hayatımda o zamana kadar bir eşini daha görmediğimi bir vakıya şahid oldum ve bir o kadar daha yaşama girdim.

Dışardan ocak içine bir hoca getirdiler. Hoca ve beraberinde gelen birkaç «âşir» ci ve iskatçı yanık yanık okudular, el açtılar, dua ettiler. Hoca; «merhumu nasıl bilirsin?» diye ölüyü bizden tezkiye etti ve sonra he!-pimize dağılmanızı işaret ederek üç yüz metro toprak altında, ayağını yere vura, vura talkına başladı.

Orasını bir duvar örecek kapadık. Kapadık amma, ameleyi de oralarda iki ay kadar çalıştırmak kabil olmadı.

Altı çocuklulara ikramiye

Biga (Hususi) — Şehrimizde ve köylerde mevcut altı çocuklu ailelere ellişer lira ikramiye dağıtılmağa başlanmıştır. İkramiyeler, aynı ana ve babadan olan ve bugün hayatta bulunan çocukların ailelerine verilmektedir.

Sıhhi Bahisler

Kahve ve çaydan vazgeçmeliyiz

Fakat bunların yerine ikamesi teklif edilen likör de mahzurludur

Yazan : Dr. İbrahim Zati Öget

Bundan birkaç gün evvel bir sabah gazetesinde Hakkı Suha Gezgin imzalı bir yazı çıktı. Bu yazıda yıldı yirmi milyon liraya yakın paramızın kahve için harice aktığından acı acı bahsolutuyordu. Bazı mülahazalardan sonra bay Gezgin kahve yerine evlerde likör ikram edilmesini tavsiye ediyordu.

Muharririn esas itibarile hakkı var. Kahve ve çay cümlele asabiye zehirlerindedir. Ancak çok yorgunluk zamanlarında pek muvakkat bir zaman için Excitant yani münebbih gibi bir tesir yapar, yorgunluğu veyahut uykusuzluğu giderir. Yegâne faydası da budur.

Buna mukabil bir çok zararları da vardır. Hele bir çoklarının günde beş ilâ on kahve içmekte olduklarını görüyoruz. Bu kat'iyen doğru değildir.

Kahvenin terki fikrine iştirakle beraber yerine likörün ikamesine itiraz edeceğim. Yağmurdan kaçarken doluya tutulmuşum. Evlerde çoluk çocuk ve gençler önünde likörleri serbestçe bulundurmamak muvafık mıdır? On iki on beş yaşlarındaki bu çocuklar istekleri kadar likörleri bol bol bulurlar ve bunu kullana mağa alıştırlarsa, çok taze olan bünye v. sinirlerini alkolün tah-

Kahveye yılda yirmi milyon veriyoruz

ribatına maruz bırakmış olmazlar mı? Ve bu yavaş yavaş onlarda bir nevi likör, yani alkol iptilâsı tevhit etmez mi?

Sonra ikram edilecek şeyin mutlaka mayi halinde mi olması şarttır?

Doğrudan doğruya akide şekeri ve yahut lokum için ikram etmiyelim? Veyahut fındık, ceviz, badem için vermiyelim? Eğer mutlaka mayi halinde bir şey vermek lâzımsa gıda ve vitamin kudretini bol bol haiz olan portakal şerbeti veyahut limonata tevzi edemez miyiz? Bence bunların en iyisi tahammur etmemiş üzüm suyu ikram etmektir. Buradaki üzüm suyundan maksadım şıra değildir. Şıra da tahammur etmiş bir üzüm suyudur.

Bir kaç sene evvel Parise seyahat ettiğim vakit orada beynelmül iki düşmanları merkezinin tıpkı şıraya benzeyen alkolsüz bir sofrası ihzar ettiklerini görmüştüm. Bana da bundan bir iki şişe verdiler. Bu şişelerin birisi elyevm İstanbul Hıfzıssıhha müzesi için düşmanlığı kısmında mevcuttur. Biz de buna benzer bir şey ihzar edebiliriz.

Herhalde kahve ve çaya olan ifrat derecesindeki itiyadı yavaş yavaş terk etmemiz gerek iktisadî ve gerekse sıhhi bir çok faydaları mucip olacaktır.

Doktor İbrahim Zati Öget

Kaşta Rasih kaplan caddesi

Kaş'tan bildirildiğine göre belediyenin yaptırdığı güzel bir caddeye Antalya sayılvı Rasih Kaplanın ismi verilmiştir. Antalya C. H. P. idare heyeti kazamız için 1500 lira ayırmıştır. Bu para ile bu caddede modern bir parti binası yapılacaktır.

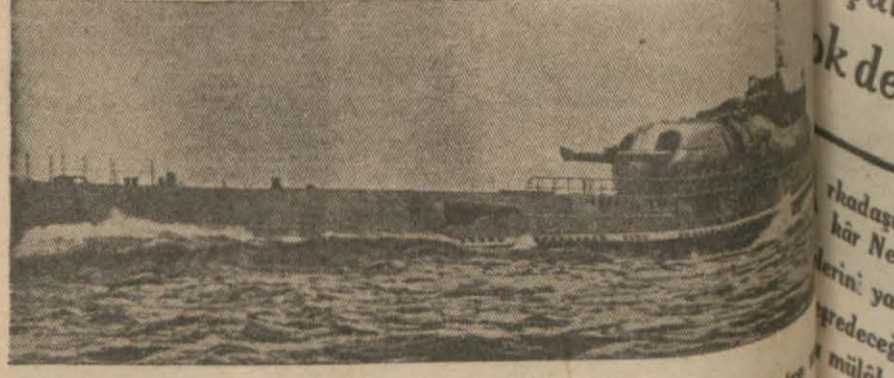
Deniz ve denizcilik:

Büyük harbin doğurduğu korkunç bir deniz silâhı

Denizaltı gemileri

Bugün artık «30,5» santimetrelilik top taşıyacak kadrolu mileri yapılmıştır. Bir gün «denizaltı hattı harp zırhlısı» sınıfın ortaya çıktığına şahit olursak şaşmamızla

Yazan : A. Cemalettin Şarsçoğlu

Fransanın ve dünyanın en büyük deniz altı gemisi, 110 metre uzunluğunda, 2880 tonluk Sureouf

Bu hafta siz okuyucularımıza zamanımızın en korkunç deniz silâhından, denizaltı gemilerinden bahsedeceğim:

Burada denizaltı gemisinin tarihinden bahsederek birtakım muhteri isimleri, ihtira tarihleri sayarak beyhude yere başınızı şişirmek istemem. Şunu söyleyeyim ki Cihan harbine kadar denizaltı gemisi düşmandan ziyade kendi mürettebatı için tehlikeli bir silâhtı.

İnsanlar, denizaltında, tıpkı su üstünde imişler gibi, gezip dolaşmayı asırlarca arzulamışlardır. Bu arzu ancak yirminci asırda tahakkuk etmiş, cihan harbi de denizaltı gemisinin ne korkunç bir silâh olduğunu isbat etmiştir. Denilebilir ki zamanın hattı harp zırhlısının iki büyük düşmanı vardır: Biri düşmanın elindeki kendi benzeri; yani düşman hattı harp zırhlısı, ikincisi de denizaltı gemisi...

Denizaltı gemisi de başlangıçta torpidobot gibi mini bir tekne olarak ortaya atılmış, sonra yavaş yavaş terakki ve tekâmül ederek bugünkü şeklini almıştır.

Cihan harbinden evvel en kuvvetli ve mütakâmil denizaltı gemilerinin Fransız donanmasında bulunduğu zaman polunuyordu. Halbuki harp gösterdi ki Alman bahriyesi gizli denizaltı gemileriyle denizaltı gemiciliğinde dünyanın en ilerj milletleri olmuştur. Ve Alman denizaltı gemiciliğinin koca İngiliz donanmasını bile nasıl sindirmiş olduğu bugün elân hatırlarda olsa gerektir.

Bugünün denizaltı gemileri

Her deniz silâhı gibi bugünün denizaltı gemisi de çok terakki etmiş, tekâmülde dev adımlarla ilerlemiştir.

Daha cihan harbi devam ederken Almanların meşhur Doyçland ticaret denizaltı gemisi Almanyadan kalkıp tâ Amerikaya kadar sefer etmiş, bu yeni silâhın istikbalinin çok ümitli olduğunu isbat etmiştir.

Bugün suyun yüzüne çıkıp içindeki tayaraları havalandıran denizaltı gemileri mevcut olduğu gözönüne getirilecek olursa gelecekte deniz filolarının yalnız denizaltı gemilerinden teşekkül edeceğini söyleyen bir kısım denizciler, ilk bakışta, hak vermek lâzım gelirdi.

Su üzerinde 2880, daldığı zaman 4 bin 300 tonlâto ağırlığında, 110 metre uzunluğunda ve iki tane 20 santimetrelilik top taşıyan denizaltı kruvazörleri bile mevcuttur.

Suyun üstüne çıkıp icabında bir düşman kruvazörile topcu muharebesini kabul ederek harbe tutuşacak bir kabiriyette olan bu denizaltı gemisinin, bu nevi deniz silâhının şarafaftarı olanları çok büyük ümitlere düşürmesini tabii görmek lâzımdır.

Büyük Britanya bahriyesinde «M» sınıfı diye anılan üç denizaltı gemisi vardır ki bunlar ilk yapıldıkları zaman 30,5 santimetrelilik top taşıyorlardı.

Lâkin Vaşington kongresinin 20,3 santimetrelikten daha büyük çaptaki topları hattı harp gemilerine tahsis etmesi üzerine bu büyük çaplı toplar denizaltı gemilerinden çıkarılmıştır.

Lâkin bir harp vukuunda çıkarılan bu topları yeniden yerlerine yerleştirmek İngilizler için çocuk oyuncakı kabulünden bir iştir.

Demek oluyor ki bu harp gemilerinin taşıdığı 30,5 santimetrelilik top taşıyacak kadrolu cesamette denizaltı gemisi, bu kıldür ve biz işte bu mesele ile alakadar olacağız.

Vâkıa 30,5 santimetrelilik denizaltı gemisi henüz yapılmamış, geçirmiş bir silâh değil, fakat bir toplu bir denizaltı gemisi hangi bir hattı harp gemisiyle çüshebileceğini kabul edemeyiz.

Fakat bu gibi gemilerin bir düşman şehri veya bir mileri kafesi karşısına çıkıp ta, taşıdığı ağır mermilerle o şehri veya mileri perişan edebilmesi şına bir tehlike, pek az maldır.

Muhtelif bahriyeler

Bugün denizaltı gemilerinin en ileride olan Avrupalı denizaltı gemileridir. Filvâncı denizaltı kuvvetleri şu gibidir:

1	Tane	Büyük
46	»	Birinci sınıf
32	»	İkinci sınıf
79	Tane	

Rusya bahriyesi denizaltı gemilerinin 78000 tonluk bir üfaklı 78000 tonluk bir üfaklı Birleşik Amerika Bahriyesi denizaltı gemilerinin 80050 ye varan denizaltı gemisi kuvvetleri şu gibidir:

İngiliz denizaltı kuvvetleri şu gibidir:		
1	Tane	Büyük
32	»	Birinci sınıf
19	»	İkinci sınıf
3	»	Mayn doküman
56	Tane	

İtalyanların denizaltı kuvvetleri şu gibidir:

9	Tane	Büyük
28	»	Birinci sınıf
30	»	Sahil
67	Tane	

Japon bahriyesinin denizaltı kuvvetleri şu gibidir:

34	Tane	Birinci sınıf
30	»	İkinci sınıf
64	Tane	

Almanlar yeniden denizaltı gemilerinin inşasına başlamışlardır. Dostumuz ve koruyucu İttihad bahriyesinin denizaltı kuvvetleri şu gibidir: İngiliz bahriye gelecekte münasabemden Gelecek münasabemden sile bir dahma yapacak denizaltı gemileri yapacaktır.

GÖNÜL İŞLERİ

Genç kız kendisine Nasıl koca bulamaz?

Kurtuluşa oturan Bayan B. D. kendi kullandığı kelime ile benden bir «öğüt» istiyor. Söylediği şu:

Bir kaç yıl önce bir gençle tanışmıştım. Altı ay kadar gayet ciddi konuştuk. Fakat bir gün ortada hiç bir şey yokken bozuştuk. Altı ay da dar-ğın durduk. Sonra bu genç bir bayram günü beni gördü, özür diledi:

— Bensez olamayacağın, söyledi, ben de onu tecrübe için nişanlanmak üzere olduğumu söyledim. Müteessir göründü. Fakat başka bir şey ilâve etmedi. Resimlerini iade etmek istedim, almadı. Şimdi yekdiğerimize tesadüf ettikçe konuşuyoruz, ve ben kendi kendime soruyorum:

Hakikati söyleyeyim mi, barışmaya çalışayım mı? Yoksa bu genei tutmak mı müreccaktır?

Bu okuyucum tamışığı gençle

TEYZE

YÜK BİR SAN'ATKÂR KAYBETTİK

Şair Nevres öldü

San'atkârın ölümünden bir kaç gün evvel "Son Posta", muharriri ile konuşurken söylediği son sözler: "Çok değil, üç ay daha yaşasaydım!"

Hastahanesinde Naci Sadullah, bundan birkaç gün evvel, san'atkâr Nevresle Cerrahpaşa hastahanesinde konuşmuş, ve dinlediğimizi yazdığımız bu mülâkâtı koyuyoruz. Ne hazindir ölüme kavuştuğu ve ölümünden sonra yazdığı yazıyı da ilâve ediyoruz...

Nevres

Ve ben bu halde kıvrır dururken, o karşıma geçmiş:

— Aman, diyor, çok memnun oldum. Bugün benzine eni kunu kan gelmiş. Dudakların kiraz kesilmiş. Gözlerin de pırl pırl maşallah... İki üç güne kalmaz, turp kesilirsin inşallah!

Ben, bu kabil basma kalıp sözlerle avutulacak kadar budala mıyım? Derhal yerimden fırlamışım, ve:

— Git, demişim, alay edecek bir başka maskara aral..

Hem ben zaten ölümden korkmuyorum. Çünkü şairin dediği gibi: «Ben varsam ölüm yoktur. Ve ölüm geldiği zaman da ben yoğun demektir.»

Hastane civarındaki evlerden birinden radyo sesi duyuluyor. Birden üşümüş bir insan gibi ürperen üstad san'atkâr, zile basıp çağırıldığı hemşireye:

— Rica ederim! diyor... Şu balkonun kapısını kapatın!

Ve bana dönüp, sinirli sinirli ilâve ediyor:

— Bundan zevklenelere şaşıyorum. Radyoyu ben tıpkı, içine milyarlarca arı konulmuş bir kovana benzetiyorum. Asri bir arı kovanı!.. İnsan onun müthiş vızıltısını dinlemek için para veremez fakat dinlemekten kurtulmak için olanca servetini gözden çıkarabilir!

Yanlış anlamayın ha... Orada okuyanlardan, çalanlardan çoğunu dinlemekten doyumsuz bir zevk duyarım. Fakat radyoda dinlemeye tahammül edemiyorum. Yalnız Mes'ut Cemilin sesi hoşuma gidiyor. Oğlan babası kadar tanbur çalıyor ama, babasından iyi çene çalıyor!

Bu kadar konuşmanın yorgunluğunu, üç beş dakika süren bir dinlenişle gideren Nevres, sözüne aynı mevzuda devam ediyor:

— Halbuki, saz, sağlam insanların sinirlerini bozamaz, hasta insanların sinirlerini düzeltir... Sana benim meşhur doktorluğumu anlatayım da dinle...

Kadıköyünde, tanıdığım bir ailenin genç bir kızı vardı.

Kızcağız arada sırada buhran geçirir, eline geçeni, önüne çıkkanı kırar geçirirdi. Kızcağızın sinirlerini Bromürlerle yatıştırıramayan asabiye mütehasısları ne derlerse desinler, ben onu uzla tedavi ettim. Mızrabı tellerde gezdirmeye başlar başlamaz, o kudurmuş dişi kurt gibi kız, kuzu kesilirdi.

Halbuki şimdi musiki, bir meyhane mezesi haline geldi.

İnsan, bir nağmeye bin falso sigdabilen musiki esnaflarını dinledikçe, buhranlar geçiriyor, eline geçeni, önüne çıkkanı kırıp geçirmek istiyor. Yani kuzu iken kurt kesiliyor.

Bu musiki esnaflarını, müşteri ço-

ğaltmak isteyen asabiye hocaları mı türettiler bilmem ki?

Kuvvetli bir öksürüğe mağlûp olup yastığa devrilen üstad, hastalığından şikâyet ediyor.

Az evvel dinlediğim hikâyeyi hatırlıyorum, kovulmak korkusile teselli niyetine açılma ağzımı kapıyorum.

Vaktâ serde gazetecilik var; yani kovulmaktan ürkmemem lâzım. Fakat ben kovulmaktan ziyade, hassas bestekâra bir dostu kovmaya mecbur kalmanın azabını bir defa daha duyurmaktan korkuyorum. Ve susuyorum.

O anlatıyor: — Ne olurdu? Üç ay daha ömrüm olsaydı? Çok değil sade üç ay...

— !!... — Yakacığı gider, iki hafta kalırdım... Bentlere de doyum olmaz... Hele Çamlıca mehtabı... Onu bir daha göremeden öleceğime öyle yanıyorum ki!

— !!... — Adalar ne güzeldir şimdi... Herkes oraya yazın taşınır... Fakat ben Adaların kışına bayılırım!

Onun tavana dikilen gözleri yaşlı. O söylüyor, ben susuyorum. Vaktâ serde gazetecilik var. Yani susmaya alışık olmam lâzım. Fakat hürmetle sevilen ümitsiz bir hastanın, tıpkı bir gün sonraki hayatının programını anlatan bir insan sükûnile ölümünden bahsetmesi karşısında susmak...

Fakat buna rağmen o söylüyor, ben susuyorum: — Çok değil... Üç ay daha yaşasaydım!

N. S.

Ölümünden sonra

Udi, bestekâr, şair, bir kelime ile san'atkâr Nevres: — Çok değil... Üç ay daha yaşasaydım! diyecek kadar hayata yürekten bağlı bulunduğu andan üç gün sonra, evvelki gece saat üç buçukta öldü...

Evet... Nevres de öldü. Hastanede o söylüyordu, ben susuyordum. Şimdi o susuyor, ve ben söylüyorum.

Meğer biçare san'atkâr, oğünkü sükûtum mukabil bana, ne uzun bir konuşma sırası verecekmış?

Cerrahpaşa hastanesinden telefon ediyorlar: — Bay Nevres öldü, cenazesini kim kaldıracak?

Ben bu suale evvelâ hırslanıyorum. Bu suali evvelâ, telefonun öbür ucunda konuşan memurun gafletine veriyorum. Ben suali evvelâ, soranın Nevresi tanımayışına hükmederek avuntuyorum. Ve reseptörü yerine bırakırım:

— Yarın, diyorum, ortada bırakılacağı sandığı cenazenin peşindeki kalabalığı görünce, kırdığı potu anlayıp kızaracaktır.

(Devamı 12 inci sayfada)

Dünyanın en korkunç işkencesi Amerikada hapse mahkûm olmak mı?

Bir Amerikalı mahkûmun ifşaatı: "Amerikada iki adalet kademesi vardır. Birisi mahkemelerdir. Diğeri de gardiyanlar. Mahkemenin hapsine karar verdiği insanı gardiyanlar pekâlâ ölüme mahkûm edebilirler."

Dünyanın en müthiş işkencesi - nin ne olduğunu Amerikadaki sabıkalılara sorarsanız, size muhtelif şeyler söylerler, kimi-kimi maruz kaldığı işkence şekline nazaran, uykusuzluk der, kimisi, açlık olduğundan bahse der bir başkası: — Açlık ve uykusuzluk benim maruz kaldığım işkencenin yanında hiçbir, der, sabaha kadar tepeme damla damla su akıttılar ölüyordum.

Bunu dinliyen başka bir tecrübeli.

— Benim kafamın saçlarını bir santimetre murabbı kadar kazıdılar, o - rasını jilette çiziktirdiler, sonra, bir kaç bit ve bir kaç tahtakurusunu bir yüksüğün içine hapsederek o tıraş olmuş yerde gezdirdiler. Az daha ölüyordum der.

Amerika, her şeyde olduğu gibi işkence vasıtalarını bulup çıkarmakta da ön safta gelmektedir.

Bu hafta gelen İngilizce mecmuaların birinde Amerikadaki kürek mahkûmlarının bir tanesinin ifşaatını okuduk. Yazıyı aynen okuyucularımıza bildiriyoruz.

İsmim Harold Lincoln'dur. 42 yaşındayım. 1935 yılın kanunusanisinde Şikago mahkemesi beni hırsızlıktan dolayı uzun seneler hapse mahkûm etti.

Hüküm tamamlanmış adılâne bir suretle verilmişti, eğer işlediğim bütün suçlar meydana çıkmış olsaydı daha büyük bir ceza yiyeceğim muhakkaktı. O zamanlar ıslahı hal etmeğe karar vermişim, cemiyete karşı iyi fikirlerle mütehasis idim, fakat bugün maruz kaldığım işkencelerden sonra, artık bu cemiyetin bir düşmanı kesildim. Size şu kadar söyleyeyim...

— Hapishanelerde sizin fena adam diyeceğiniz bir insan oldum.

Cehenneme gidiyoruz: Umumi hapishanede bir müddet kaldıktan sonra, sözde bize mükâfat olmak üzere açık havada çalıştırılmağa gönderildik, mahkûmlar için ayrılmış tarlalarda ziraatle meşgul olacaktık.

Şu aralık müsaade ederseniz şunu da söyleyiveriyim. Bize işkenceyi yapanlar ekseriyetle ikinci, üçüncü sınıf gardiyanlardır, yaptıkları işlerden dolayı bazı başlarına iş te açılır, fakat onlar bildiklerinden şaşmazlar, siz uşakların efendi olduğunuzu hiç bilirsiniz? Uşaklıktan yetişen efendiler, hakiki efendilerden çok daha cebbar olurlar, maruz kaldıkları muameleleri hacil vaziyetleri faizile muhataplarından çıkarmak isterler, işte gardiyanlar da öyledir. Sözleri münhasıran mahkûmlara geçtiği için onları ellerinden geldiği kadar ezmeğe çalışırlar.

Neyse evet uslu mahkûmlar olduğumuz için ziraat hapishanelerde çalışmak üzere naklediliyorduk, ben otomobile bindim, otomobil altına tekerlek konmuş bir hapishane hücresi gibi idi. Birdenbire sert bir ses duyduk.

— Başımızı uzatınız... Biraz sonra başlarımızın üzerinde demir bir boyunduruk kenetlendi, ellerim arkadan kelepçelendi, ayaklarım mengenerin içine kondu. Bu vaziyette zararsız bir mahkûm olmam temin edilmişti.

Ortada bir gardiyan oturuyordu. Otomatik mitralyözün içine kurşunu sürdü ve:

— Bunu siz dostlarınız için kullanacağım. dedi, içinizde bir kıpırdıyan olursa beynini yakarım.

Vardığımız yerde bana 1846 numara -

Sing Sing hapishanesinin hücreleri

rayı verdiler ve ertesi günden itibaren de 40 kişilik bir amele grubu ile bulduğumuz yerden 4 mil ötede bir yere sevkedildik. Yolda mitralyözli muhafızların nezaretinde ellerimiz ve ayaklarımız zincirli olarak sür'atle yürütülüyorduk. Muhafızlar atın üzerinde gittikleri için onlara yetişmek hayli müşkül oluyordu.

Yürüyemiyenler kırbaç yiyor, yollara yıkılanlar sürükleniyordu.

Gardiyanlar ölüme mahkûm ediyorlar:

Amerikada iki adalet kademesi vardır. Birisi mahkemelerdir, diğeri de gardiyanlardır. Mahkemenin hapse mahkûm ettiği bir insanı gardiyanlar pekâlâ ölüme mahkûm edebilirler. 1643 numaralı Con işte böyle örfi bir hüküm ile öldürüldü. Adamcağız topuğundan sakatlanmış yürüyemiyordu.

Gardiyan: — Numara mı yapıyorsunuz?.. Musibe herif dedi, ve fil sinirinden mamul kamçısını adamcağızın yüzünde şaklattı. Bu da yetişmiyormuş gibi şiddetli bir kroşe ile adamcağızı nakavut etti.

Canı yanan Con, yere yıkılırken dişlerinin arasından bir küfür savurmuştu, gardiyanbaşı, yerde cansız gibi yatan adama bir tekme vurdu:

— Biz ne yapalım, dedi, kendi idam hükmünü kendi imzaladı.

Cona amerikalı gardiyanların sık sık tertip ettikleri işkence yapıldı, topuğu bir kat daha şişmişti, duvarın yanına bir kahve iskemlesi koydular, ve Conu onun üzerine çıkardılar. Bir saat... İki saat... Üç saat... Dört saat... Sekiz saat orada kamçı tehdidi altında tuttular.

Con inliyor. — Ayakta duramıyorum, bana işkencelerin en müthişini yapıyorsunuz, beni öldürün diyor.

Nihayet dayanamadı, ve yere yıkıldı. Çekeceği çile henüz dolmamıştı, yüzüne biraz su serptiler, fil sinirinden mamul kamçı tabanlarında şakladı, tekrar iskemlenin üzerine çıkardı - lar...

Bu manzaralara nefretle bakıyor - dum, bir gün tarlada çalışırken, gardiyanın biri durup dururken sırtına bir kamçı vurdu, ben fena halde asabileşmişim. Hakarete tahammül edemedim.

— Bir hırsızlıktan buraya geldim. Fakat bu türlü muamelede devam ederseniz korkarım ki şu ellerimle bir gün sizin canınızı da calacağım dedim.

Tabii çok büyük bir cinayet işlemiştim, derhal beni aldılar ve sol elimi mengenenin içine soktular, işte görüyorsunuz, sol elim tamamen sakat kaldı.

Bir gün kolayını buldum. Ve o diyardan firar ettim. Ben nemli hücresinin içinde yasamağı. Amerikan gardiyanlarının vahşi saltanatlarına tercih ederim. Bu uşaktan efendilerden zalimlere şimdi fena halde düşmanım.

Allah kimseyi Amerikan hapishanelerine düşürmesin.

Biz ne teklif ettik Fransa ne cevap verdi?

Hükümetimizin 1 Kânunusani 1937 tarihinde Fransaya verdiği bu muhtıra ile buna cevap olarak Fransız Başvekilinin 19 - 1 - 37 tarihli mektubunun metinleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Suriye, Lübnan ve Sancak üç konfedere devlet teşkil eder.

2 — Aşağıdaki müşterek işlerde konfederasyona bırakılan salâhiyet mahfuz kalmak üzere her devlet kendi hâkimiyetini tam ve mükemmel olarak muhafaza eder:

A — Diplomatlar ve konsololar göndermek ve kabul etmek suretile temsil dahil olduğu halde harici münasebetler,

B — Konfedere devletler arasında gümrük ittifakı,

C — Meskûkât birliği,

3 — Konfederasyonun merkezi dir.

4 — Konfederasyonun yukarıda zikredilen müşterek işlerine müteallik masrafları konfedere devletler arasında her birinin nüfusu nisbetinde ifraz edilecektir.

5 — Konfedere devletler parlamentoları tarafından müsavi adette intihap edilecek murahhaslardan mürekkep komite konfederasyonun müşterek işlerinde icra kuvvetini haizdir.

Harici münasebetlere ve müşterek masrafların ifrazına ait bütün meselelere mütedair kararlar ittifakı ara ile intihap olunur. Konfederasyon devletlerinden birinde tatbiki o devlet mevzuatı kanuniesinin tadilini müstelzim kararlar için de ittifakı âra lâzım dır.

Bütün mukarrerat için ekseriyet kâfidir.

Cemiyetçe ittihaz olunan bir kararın konfedere devletlerden birinde mevkiî tatbika konulması için bir kanuna lâzum görüldüğü takdirde, o karar ancak alâkadar devlet parlamentosu tarafından ona dair hükümler kabul olunduktan sonra icrası mecburi bir kuvvet iktisap edebilir.

6 — Konfedere devletlerden her biri diğerleri nezdinde bir irtibat memuru tarafından temsil edilir.

7 — Konfederasyonun müşterek işlerini alâkadar eden muahedeler icra komitesi tarafından müzakere ve akdolu nup üç devlet parlamentolarının her biri tarafından tasdik edilir.

Maamafih şurası mukarrerdir ki konfederasyonun ihdası sırasında mevcut olan siyasi muahedemeler, yani Fransa - Suriye, Fransa - Lübnan, muahedeleri - mer'i olmakta berdevam olacak ve müddetleri ıktiza edince temdit edilebileceklerdir.

8 — Konfedere devletler meyanda, Sancak gayri müsellâh daimî bitaraf bir hale konmuştur.

Orada hiç bir mecburi askerlik hizmeti ihdas olunamaz, hiç bir askerî istihkâm yapılamaz ve dahill emniyetin ıktiza ettirdiği teslihattan gayri hiç bir teslihat ikame ve idame edilemez.

9 — 1921, 1923 ve 1926 muahedatının Sancığa taallük eden ahkâmı yeri ne kaim olmak üzere bir Fransız - Türk muahedemesi akdolonacaktır. İhda muahedename, konfederasyonun ihdası ile tarzi faaliyeti hakkındaki ahkâm dan maada Türkiye ve Fransanın Sancığın mülki tamamını hariceten gelen - öteki iki devlet dahil - her güne taarruz ihlâl ve müdahaleye karşı müştereken ne suret ve şekillerle zamin olacaklarını tesbit gayesine matuf ahkâm ni ihtiva eyleyecektir.

10 — Bundan maada bu husustaki teminat Sancığın bitaraflığına ve muahedenin tayin eylediği statüye dahi şamil olacaktır.

11 — Türk - Fransız muahedemesi, İskenderun limanında 20 Teşrinievvel 1921 tarihli Türk - Fransız itilâf namesine ilişik imza protokolunda münderiç olduğu veçhile Türkiye ta münacâk hak ve faydaları tasrih eden bir maddeyi dahi ihtiva eyleyecektir.

12 — Sancak yurttaşları devletin ana yasası hakkında reyini verecek olan ilk parlamento intihap edilecektir. Bu yasa, mecburi olarak, viddan serbestisini ve din serbestisini tasdik ve ilân eyleyecektir. Bundan maada devletin cumhuriyet şeklini ve Türkçe olacak olan resmî dilini tesbit eyleyecektir.

İlk parlamento intihapları Türkiye ile Fransa arasında akdolonacak bir itilâfname mahsus ile tayin olunacak şekil ve surette vuku bulacaktır.

13 — Yukardaki maddenin hükmüne göre, halen yabancı bir tabiiyeti haiz olmıyan, bizzat veya babası Sancak ta doğmuş olan ve bir de 20 Teşrinievvel 1920 tarihinde orada yerleşmiş bulunan her şahıs Sancığın yurddaşdır.

14 — Sancığın ana yasası ancak Türkiye ve Fransa hükümetlerince tasvip olunduktan sonra meriyete konabilecektir.

Fransanın cevabı

Ankara, 21 (A.A.) — Fransa Başbakanı M. Blum tarafından 11-1-1937 tarihli muhtıramıza cevap olarak gönderilen 19-1-1937 tarihli mektubu aşağıda aynen neşrediyoruz:

Mesaimin ve düşüncelerimin neticesi şudur:

Tamamen juridique noktâ nazardan meseleyi mülâhaza edersem, Fransız hükümeti tarafından Cenevrede müda faa edilen tezi iltizam etmek mecburiyetinde kalacağım. Lozan muahedemesinde mevzu bahis hâkimiyetin terki, Sancığa taallük eden kısmı için, constitutionnel bir mahiyet arzettiğini düşünüyorum.

Fransanın 1921 senesinde mandater bir devlet sıfatıyla müzakere ettiği mülâhazasındayım. 1921 muahedeleri tatbikim, mandanın tamamen icrası suretiyle Fransa tarafından temin edildiği müddetten itibaren, Sancak istiklâlini istilzam edeceğini zannetmiyorum. Lâkin juridique sahada itilâfın temininin müşkül olduğunu tecrübe göstermiştir. Binaenaleyh itilâfı başka bir sahada aramak lâzımdır, ve bu mülâhaza ile ileri ki cemiyeti akvam rolünü der piş ediyorum.

Cemiyeti akvam, bizim malik olduğumuz tam serbestiye malikidir. Cemiyeti akvamın, azası bulunan ve ona merbut olan iki devlet arasındaki siyasi mahiyette bir itilâfın, 11 inci madde mucibince hallini aramasını memnuniyetle kabul ediyorum.

Fransa hükümeti, raportörün kendisine verilen mandayı envâsi surette kullanmasına hiç bir suretle mümanaat etmiyeceğini ve konsey tarafından verilecek kararı peşinen kabul edeceğini beyan eder.

Bu kararı aramızda şimdiden hazırlamak mümkün müdür? Bunu kuvvetle temenni ederim.

Benim temayül gösterdiğim düşünceler şunlardır: Zannedersem tamamen ayrı iki mesele mevcuttur.

Fransa - Suriye muahedesinin tatbika vaz'ından itibaren Sancakta tatbik edilecek kat'i statü, ve ara devrede tatbik edilecek rejim.

Bunlardan birincisi en mühimmidir. Fransa - Suriye muahedesinin tatbika vaz'ından sonra, Türkiye Cumhuriyetinin 1921 muahedelerinin tatbiki ile ya Kinen alâkadar olması sizin noktâ nazarinızdan meşrudur. Ancak bu muahedelerin tatbiki, Fransa devleti ile aynı gayeyi güden Suriye devleti tarafından yalnız olarak garanti edilmeyip aynı zamanda mandater devletin 1921 de namına hareket etmiş olduğu cemiyeti akvam tarafından da garanti edilmesi ıktiza eder fikrindeyim.

Binaenaleyh Cemiyeti akvamın 1921 muahedelerinin tatbiki ile mükellef kalacağı mülâhazasındayım. Bundan şu neticeyi çıkarıyorum: Fransa - Suriye muahedesinin tatbika vaz'ından sonra dahi yalnız Sancığa münhasır olmak üzere, mandanın bir nevi devamı mülâhaza olunabilir. Bu mânada dolayısıyla Sancakta hususi bir rejim tesis edilir ve Cemiyeti akvamın göstereceği bir haut commissaire nasbolunur. Bu haut commissaire tabiiyetiyle Fransız olacaktır. Bu suggestion bana mühim görünüyor. Ve hükümetimizin esas gâlesini karşılıyor zannederim.

Diğer taraftan, Fransa kendisini istihlâf edecek devlete geçen taahhüdâtı Türkiyeye karşı tecdit ve garanti edecektir.

Arâ devrede tatbik edilecek rejime

Cenevrede Konseyin İlk celsesi dün Akdedildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ziyetlerinin müsait olup olmadığının tetkiki ile istihlâf edilmiştir.

Anadolu Ajansı Vekiller heyetinin bugünkü toplantıları hakkında şu tebliğü neşretmiştir:

«İcra Vekilleri Heyeti saat 15 de Başvekâlette Başvekil İsmet İnönünün başkanlığında toplanmış ve müfettişi umumileri dinlemiştir.

Gece Başvekil evinde İcra Vekilleri Heyetini Mareşalle beraber tekrar toplamıştır.»

İsvetç Hariciye Nazırı bir itilâf zemini bulmaya çalışıyor

Cenevre 21 (Anadolu Ajansının hususi muhabiri bildiriyor) — Raportör M. Sandler bu sabah Fransız heyetiyle temasta bulunduktan sonra saat 15,30 da Dr. Rüstü Arası ziyareti etmiş ve Hariciye vekilimizle uzun müddet konuşmuştur. Raportör her iki tarafın teklif ve iddialarını dinliyerek bir itilâf zemini bulmaya çalışmaktadır.

Konsey azası bulunan devletler, bilhassa dost ve mütteliklerimiz İngiltere, Sovyet Rusya ve Romanya hariciye nazırları meselenin kısa bir zamanda halli için uğraşmak hususunda büyük bir arzu ve temayül göstermektedirler. Bugün için henüz sarîh bir vaziyet yoktur.

Rüstü Arası konuşmaları

Cenevre, 21 — Dr. Rüstü Aras bugün İngiltere Dış Bakanı Eden ile görüşmüş, konsey içtimaından sonra da Litvniöfla mülâkatta bulunmuştur.

Yarın hususi mahiyette yeni bir toplantı yapılarak Türkiye - Fransa noktâ nazarlarının raportörün huzuru ile müzakeresine devam olunması beklenmektedir.

Teyide mühtaç bir haber

Cenevre, 21 (A.A.) — Fransız - Türk ihtilâfı bazı müşkülât arzettekte olduğundan, mesele esaslı bir şekilde tetkik edilmeden muvakkat bir tarzı hal aranılacaktır. Fransa ve Türkiye için üç sene için statükoyu muhafaza etmeye razı olmaları ve Fransanın 1921 anlaşmasından doğan Türk haklarını tanıması muhtemel görünmektedir.

Anadolu Ajansının notu:

Bu son haberi kaydı ihtiyatla veriyorum.

Konsey toplandı

Cenevre, 21 (A.A.) — Konsey bugün ilk içtimasını yaptı. Alelhusus yalnız ruz name işi ile meşgul oldu.

Hatay meselesi ruznamede mevcut olmakla beraber gelecek hafta içinde ne gün müzakere olunacağı henüz mülâfım değildir.

Cenevre, 21 (Hususi) — Milletler Cemiyeti konseyi, bugün saat 17 de, Çin murahhası M. Velington Ku'nun riya seti altında ilk toplantısını yapmıştır.

İki saat süren bu toplantı hafif olmuş ve başlıca İspanyadaki vaziyet görüşülmüştür.

Konseyin ikinci toplantısı yarın öğleden sonra yapılacaktır.

Hususi görüşmeleri resmî müzakerelere tercih eden Hariciye nazırları, konsey toplantısı haricinde, kendi aralarında muhtelif temaslarda bulunmuşlardır.

Fransız Hariciye Nazırı M. Delbos, bugün, M. Eden şerefine bir ziyafet vermiştir. İki nazır gerek sofrada, gerek ziyafetten sonra konsey ruznamesinde bulunan meseleleri gözden geçirmişlerdir.

Bu ara rejim, kat'i rejimi hazırlamak bir şekilde tanzim edilecektir. Yani Sancığa şimdiden tamamen ayrı bir «entite» olarak gösterecektir.

İdarî ve kültürel usuller, İskenderun limanının gayri askerî hale ifrağı ve Türk hükümeti tarafından istimali hakkında size her türlü «satisfaction» verilecektir.

Kalan yegâne nazik noktalar: gouverneur'un sureti tayini meselesi ki bu işe mandalar komisyonu müdahale edebilir, zannederim. Ve Suriye meclisine Sancak mebuslarının istihlâki rakidir. Lâkin cemiyeti akvam konseyinin bu hususta bir sureti hal veya bir uzlaşma metni bulamayacağını zannetmiyorum ve tekrar ediyorum. Böyle bir karar peşinen kabul ediyorum.

Tek bir kaygım vardı ve vardır: İhtilâfımızın hakikî sebeplerini anlamak ve buna çare bulmak. Bu çok dikenli

Arap polis ve milisler Antakyada Türk mekteplerine saldırdılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

nucunu büyük bir sabırsızlıkla bekliyorlar.

Müşahitler Halepte

Müşahitler hey'eti vazifelerini ikmal ederek Antakyadan Halebe gitmişler, orada bir gün kaldıktan sonra Şama gitmişlerdir. Müşahitler Suriye büyükleriyle görüştikten sonra Beruta gidecekler, orada da yüce komiserlikle temas ettikten sonra Cenevreye giderek raporlarını vereceklerdir.

Hey'et deniz yolu ile gidecektir.

Suriye Ve Milletler Cemiyeti

Suriye hükümeti Milletler Cemiyetinde Sancak meselesinin müzakerelerini takip etmek üzere Cenevredeki İhsanül Cabiriye telgrafla müracaat etmiştir.

Berut Konsolosumuzun Teşebbüsleri

Beruttaki baş konsolosumuz Feridun Yücel, Komiserlikte, Sancak meselesi hakkında görüşmelerde bulunmuştur.

Propagandaya Başladılar

Şamda vatanî meb'uslardan Fahri Barudinin başkanlığında Sancak için bir propaganda komitesi teşkil edilmiş, bunlar muhtelif lisanlarda broşürler kalkışmışlardır.

neşrederek Sancığın Araplığını ispata Silâh Dağıtıyorlar

Halep, 21 (Hususi) — Fransızlar tarafından Suriyenin Türkiye hududuna yakın olan kısımlarında kendi vasıtalari sayabilecekleri şahıslara silâh tevzi olunmaktadır. Bu meyanda Aneze aşireti efradına silâh dağıtılmıştır.

Müşahitler İskenderunda

Şam 21 (Hususi) — Dün öğleye İskenderuna gelerek kendilerine protesto mektubu gönderen Türk köylülerinin ileri gelenlerini görmek istemişlerdir.

Tebliğat Geç Yapıldı

Müşahit hey'eti köylülere daha evvelden tebliğat yapılarak geldikleri gün öğle vakti İskenderunda bulunmalarını Fransızlardan istemişlerse de bu tebliğat Fransızlar tarafından sureti mahsusada geciktirilmiş ve müşahitlerin geldikleri gün öğle vakti köylüye tebliğat yapılmaya başlanmıştır.

İstiklâl İstiyoruz

Bu sebeple köylülerin hepsi bulunamamıştır. Bulunabilenler Duryo'nun dairesindeki müşahitler hey'eti huzuruna çıkarılmışlardır. Müşahitler kendilerine:

— Niçin mektup yazdınız, ne istiyorsunuz, diye sormuşlar.

Köylülerden yekavaz olarak şu cevabı almışlardır: — İstiklâl istiyoruz, hükümet bize çok zulüm ediyor. Bunun için müracaat ettik.

Bu konuşmalar esnasında Duryo müşahitlerin yanında bulunmuş ve köylülerin tercümanlığı vazifesini de Türk düşmanı olan istihbarat tercümanı Yanko namında biri yapmıştır.

Tercümanın Türklerin dediklerini olduğu gibi anlattığı şüphelidir. Müşahitler aynı gün öğleden sonra İskenderundan ayrılmışlardır.

Tedhiş

Hama 21 (Hususi) — Antakyada halk arasında bozgunluk yapmak, halkı korkutmak gayesi ile ötedenberi yapılmakta olan hareketlere yeniden ehemmiyet verilmeğe başlanmıştır. Fransız memurları ve mahallî hükümet meseleyi memleketlerimiz arasında da ha dostane bir takarrüp vasıtası yapmaktadır.

Size söylediğim gibi juridique ve politique mülâhazattan ziyade bu dostluk endişesidir ki, tecrübe ile sabit olduğu üzere gıcırtsız ve çarpışmadan işleyemeyecek olan konfederasyon projesinden beni çekindiyor.

met tarafından teşvik gören askerlerden biri de 17 sonkânun 1921 li Battal namında bir Türk milis tarafından kurşunla vurulmuş ve ağır yaralı olarak bu kânunuevvel hâdiseleri esnasında seyrinin evine tecavüz etmiş atfolunmuştur.

Tahrîkât

Hama 21 (Hususi) — İskenderunda bulunmakta olan vatanî mebuslardan Türk olmıyan anasını aleyhine tahrîk etmektedirler. Genç bir Türk tarafından da bilhassa sureti mahsus silâhlendirilmiş Araplar tarafından Türkler vak'a çıkarmağa teşvik edilmektedir.

«Yaşasın Müstakil Hatay»

Halep — Müşahitler aynı gününü Türkiye hududuna yakın rayılan köyüne gelmiş ve bulmuş etmişlerdir. Halk, «Yaşasın müstakil Hatay» diye tezahür etmişlerdir. Müşahitlere istihbarat tercümanı Yanko Türklere cevapları tahrif etmiştir. Reyhaniyedeki Türklerden aranmakta olan Türklerden evliya tevkif edilmiştir. Diğerlerinin ya diri olarak ele geçirilmeleri da emir verilmiştir.

Tehditler

Humus 21 (Hususi) — Köylülerden da Türkler, Fransızlar ve mahallî hükümet tarafından tahrîk edilmiş ve şahıslar tarafından tehdit edilmektedir. Ermeni mahallesinde Türkler canlarını, mallarını emniyete göremedikleri için Türklerin buldukları yerlere taşınmışlardır.

Ermeni Çeteleri

Hama 21 (Hususi) — Kırsal Ador Leonyan kumandasında 300 kişilik müsellâh bir Ermeni teşkil edilmiştir. Bu çetenin ihtiyaca göre genişletilecektir. Leonyan çeteciliği ve kan davası ile şöhret kazanmış bir mensubudur. Kumandan Banuş binbaşî Kolenin bu sahada yetmiş mat ettiği şahıstır.

İngiltere ve Romanya Hariciye Nazırları Tavassut teşebbüsleri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

selesile alâkadar bulunduğu meseleleri hemmiyet atfedilmektedir.

Sancak itilâfının halli için Fransız heyetleri arasındaki temaslara devam etmektedir. Her iki netice elde edilememiştir.

Hırsız Eyüp Sabrinin muhakemesi

Dün İkinci ceza mahkemesinde zihaneli çiftlikli hırsız Eyüp Sabrinin ve şeriki Mihalin duruşması yapılmıştır.

Komiser Şevket şahit olarak lenmiştir.

Şevket, Eyüp Sabrinin yanında sinde yaptığı ikinci aramada bulunan gizli bir gözünde çalınmış ve tahvilât bulduğunu söylemiştir.

Komiser Kasım ve Abdullâh Sabrinin soyduğu 7 evi beraber zerek nasil soyduğunu birer şahit ettirdiklerini söylediler.

Muhakeme iddia makamının sını serdetmesi için başka şahit kalmıştır.

Lüleburgazda biçki dikiş mektebi

Lüleburgaz (Hususi) — Biçki ve dikiş mektebi açılmış ve tebin müessisi Kevser genel müdürlüğe müracaat ederek icab ettirmiş.

SPOR

Mektep ve Spor!

Maarif Vekâleti verdiği bir kararla talebelerin mektep dışında da spor yapabilmelerini mümkün kılmış ve bu güzel kararla memleket sporunun kalkınması için esaslı tedbirler almak imkânını bulmuştur

Yazan: Suat Yurtkoru

Suat Yurtkoru

Bu şerait dahilinde lise talebesinin spor teşkilâtına intisab etmesinden fayda beklenemez. Gençlere yaptıracağımız spor, lik maçlarında futbol oynamaktan, yılda bir defa, fennî olimpiyan pist üzerinde koşmaktan çok daha mükemmel; usullü, teşhizatlı, disiplinli ve devamlı bir faaliyettir.

Bu hususta yapılması lâzım gelen şeyleri şu şekilde kısaca mütalea etmek mümkündür:

A — Mektepde spor
B — Mektep dışında spor

A — Liselerin ikinci devresine kadar talebe (7 - 16 yaşına kadar) hafif sporlarla (oyun, jimnastik ve hafif atletizmle) meşgul olacaktır. Çocuklarımızın mektepde lâzım ve ihtiyaçlarına göre spor yaptırabilmek için evvel emirde her mektepde, yahud da birbirine yakın mekteplerde müşterek oyun ve spor sahaları tesis edilmelidir. Mektep oyun sahalarının genişliği ve spor maksadına elverişli olarak hazırlanması hakkında lüzumlu malûmat müteahhislardan alınabilir.

İkinci mühim iş, spor öğretmenlerinin hususî bilgi ve kabiliyetlerle yetiştirilmesidir. Bilhassa ilk ve orta mektep öğretmenleri genc yaşta bulduklarına göre bizzat kendilerinin spor yapmaları, spordan anlamaları faydalıdır.

Diğer taraftan, yukarıda da söylediğimiz gibi mekteplerimizin ders programlarında spora ayrılan saatler çok azdır. Genç bünyelerin spor ihtiyacı haftada bir iki saatle tatmin edilemez. Çocuklarımız mektepde en az günde bir saat oyun ve sporla meşgul olmalıdır. Aynı zamanda spora ayrılan saatlerin uygun bulunması da gereklidir. Bilfarz öğle sıcaklığında ve yemeklerden sonra yapılan spor, faydadan ziyade zarar getirebilir.

B — Çocuklarımızın büyük bir kısmının beden kabiliyetleri 16 yaşına kadar mekteplerde ve bu şekilde hazırlandıktan sonra onları daha ağır sporlar için kulüplere gönderebiliriz. Fakat bilhassa göz önünde tutmalı ki, bu kulüpler, bugün mevcut olan spor kulüpleri değildir. Bize prensip itibarile bugün memleketimizde hakiki spor kulübü olmadığı (Fenerbahçe, Beşiktaş gibi bir iki tanesi bir dereceye kadar müstesna) iddiasında dayız.

Çünkü bir spor kulübü en basit bir tarifile; (meşgul olduğu idmanın fennî saha, tesisat ve öğretmenini haiz) olacağına göre, mevcut kulüplerimizin çoğunun bunlardan mahrum bulunduğunu yakından biliyoruz.

O halde, memlekette mekteplilerin de iştirakile geniş bir spor faaliyeti yaratmak ve bundan istenilen randımanı almak için yeni baştan ve süratle hakiki spor kulüpleri kurmağa çalışmalıyız.

Bu mühim iş, Partimizin bir kültür

Sadun Galip kimdir?

Eski bir futbolcu mü? Hayır! Bir güreşçi mi? Hayır! Bir boksör mü? Hayır! Bir yüzücü mü? Hayır! Bir spor idarecisi mi? Hayır! Büyük ve beynalmüllel müsabakalar seyretmiş bir seyirci mi? Hayır! O bir spor muharriridir. Ve işte bu gibi spor muharrirleri mevkilrini spor sahalarından gelme salâhiyetli adamlara verdikleri gün acı bir derdimiz daha halledilmiş olacaktır

Yazan: Ömer Besim

Spor mektebinin ana sınıfı olan spor sahasından yetişmiş muharrirler salâhiyetli spor yazıları yazdıkları gün bir acı derdimiz daha kapanmış ve bu sahada da selâmete çıkmış olacaktır.

Sadun Galiple aramızda açılan bir spor münakaşası beni geçen gün bir hayli düşündürdü. Mevzudan mevzu atlayan kafam, nihayet bizde bir spor ansiklopedisi yapılması lüzumuna talikti. Bunu bir an evvel yapılmış farzettim ve sayfalarını birer birer çevirdim. İşte bu ansiklopedide rastgeldiğim isimleri aşağıya yazıyorum:

Futbol:

Hasan, Celâl, Arif, Emin Bülent, Hasnun, Bekir, Nihat, Zeki, Nedim, Alâeddin, Fikret. İh.

(Sadun Galip ismine tesadüf edilememiştir.)

Atletizm:

Şükrü, Ünvan, Rauf, Mazhar, Ömer Besim, Ekrem, Haydar, Semih, Veysi İh.

(Sadun Galip ismine tesadüf edilememiştir.)

Güreş:

Kemal, Danyal, Tayyar, Fuat, Vehbi, Nuri, Çoban, Yaşar İh.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Boks:

Kenan, Kemal Bekûf, Küçük Kemal, Selâmi, Melih İh.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Küre:

Hasan Kâmil, Suphi, İsmail Hakkı, Emin, Efdal, Bedii Refik İh.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Yüzme:

Fazıl, Talât, Şeref, Salim, Orhan, Halil.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Bisiklet:

Mes'ut, Aşut, Salâhaddin, Cavit, Taceddin, Talât.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Basketbol:

Şekip, Sadri, Naili, Feridun, Kâmil İh.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Voleybol:

Behzat, Hüsnü, Suavi, Tarık.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Hokey:

Suat, Kemal Rifat, Bekir, Nihat, Hakkı, Nizamettin Acar.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Patenli hokey:

Nusrat, Hayati, Edip, Mahmut.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Tenis:

Galip, Tevfik Hicar, Sait Salâhaddin, Sedat, Suat, Şirinyan.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

Eskirim:

Fuat, Enver, Vehbi, Orhan, İhâmi.

(Sadun Galibin ismine tesadüf edilememiştir.)

şubesi halinde faaliyette bulunan Türk Spor kurumunun işidir.

Türk Spor kurumunu idare eden kıymetli ve işgüzar başlar, Parti ve hükümetimizin yardımlarile bu büyük kültür davasını herhalde başaraçlardır. Bundan eminiz.

İzmir 16/1/1937

Sigara nasıl Yapılıyor

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Kendi kendime düşündüm:

— Eyvah, züppeler.. züppelik git-gide hâpı yutuyor. Bu işler bu biçim yürürse (Avrupa malı) ahyorum, (Avrupa mamulâtı) kullanıyorum diye atıp tutmak imkânsızlaşacak. O zaman halleri ne olur, omuz başları pamuk dolu çıt kırıldım delikanlılarımızın?...

Enfiye dairesi

— Hapşım!

Bizim arkadaş aksırdı. Arkasından ben de aksırdım.

— Atma birader, esnemek olsa haydi saridir diyelim, o aksırınca sana ne oluyor? demeyin. Şu anda enfiye dairesini geziyoruz.

Tütün yaprağının, zevkini bir türlü alamadığım yapışkan bir toz haline gelmiş de başka bir hâdis. Kazanlar, fırınlar, elektrikli dolaplar ve sonra da dinlendirilme fiçileri. Enfiye deposuna girince kendinizi bir anda bir Macar asilzadesinin şarap mahzeninde sanıyorsunuz.

Buraya aksırarak girip, aksırarak çıkık.

Yazının başından beri sizi de yanıma alarak tütünün koluna girdim. Hep beraber onu yaprak halinden cigara kulfına girinceye kadar takip ettik. Gözümüzü bu acıip değişmeden başka tarafa çevirmedik.

Halbuki bu iş hiç bir zaman kendi başına cereyan etmiyor. Bu işin üzerinde paltoları kocaman bir gardrop odası dolduracak kadar kalabalık bir memur kafesi, sayısı 1600 zü bulan işçiler, müteahhisslar, doktorlar, ebeler ve muallimler çalışıyor.

Bunları da yarınki yazıda göreceğiz.

Kemal Tahir

Kastamonuda spor süratle inkişaf ediyor

Kastamonu 21 (A.A.) — Kastamonuda son üç ay içinde dört spor kulübü açılmış ve Türk Spor Kolu bölgesine bağlanması istenmiştir.

Klüplerin güreş ve kayak şubelerini ilerletmek için Ankaradan antrenör gönderilmesi iş grupunca kararlaştırılmıştır.

nemada Paris - Belgrad maçını seyreden ve spor enerjisi bundan ibaret olan zavallı bir çocuktur.

Bu zavallı çocuk belki bir çok defalar spor yapabilmek için teşebbüs etmiş, bu güzel hareket için belki yakutlarında rahatsız olmuş, fakat tabii olarak ufak bir enerji bile vermediği için o sporu ancak hayalinde canlandırabilmiştir.

Nitekim onun her düşüncesi hayaldir.

«Ben maçların neticesini tahmin edebilsem bana sorarlar ve o maçı yapmağa lüzum görmezlerdi» diyor.

Sadun Galip hiç spor yapmadığı için sike denen spor hareketlerini bu hileli maçları bile bile seyredenleri düşünemiyor, o hakikaten zavallıdır.

Dünyanın ender yetiştirdiği şampiyonlar arasına girememiş olmama rağmen beni büyük ve halkın sevdiği, alkışladığı yıldızlara benzeten Sadun Galibe burada gene teşekkürü bir borç bilirim. Bununla beraber benim Jozevin Bekere benzemediğimi, aramızdaki esaslı farkı o çok iyi bilir.

Hasbinezake ben de onu birisine benzetmeğe çalıştım, bir türlü münasip bir kimse bulamadım. Çünkü tabiat daha ona benzer bir harika yaratmamıştır.

Vaktile çalıştığı gazetede beni hatırlan metoden ve zaten bütün methlelerini hatırlan için ve bütün zemlerini de ihtiras ve kin sevkile yapan Sadun Galibin bugün eski huyunu değiştirmiş olduğunu sanmıyorum.

O zaman Ömer Besime hizmet edip hoş görünmeğe çalışan Sadun Galip kim bilir bugün de kimlerin keyif ve hatırları için böyle hizmet edip durmaktadır.

Sadun Galip her zaman iki taraflı düşünmekte olduğunu, bugün eski kulübüne karşı aldığı vaziyetle anlatmıştır. Yarın yeni kulübü için de kim bilir neler düşünecek ve neler yazmak garabetini gösterecektir.

Bakalım âyineci deveren ne gösterir?

Ömer Besim

Titanik nasıl batmıştı?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Kaptan köprüsünde, kaptan Smith, korkunç bir muamma karşısında kalmıştı. Eger, geminin batmaya mahkûm olduğunu ilan etse bir panik kopacaktı. Yolcularına bunu bildirmese, halk va ziyeti lâyikeyle kavrayamayacaktı.

Sonra bütün yolculara yetecek kadar da tahlisiye sandalı yoktu.

Gemide bir rahne görünmüyordu. Şu anda denizde, görünürde bir buz dağı da yoktu.

(Kurtulanlardan biri acı bir istihza ile, suda yalnız küçük bir buz kitlesi vardı, demişti).

Ses tekrar yükseldi:

— Kadınlar ve çocuklar, aşağı güver teye...

Telsiz telgraf, hava dalgalarında, mevcud neşrediyor, lakin, «kapa» emrini alan Kaliforniya telsizcisi de makinesini kapamış, uykuya dalmış bu lunuyordu. Yalnız, yüzlerce mil ötede ki gemiler, bu imdat işaretine cevap verdiler. Ve ellerinden gelen herşeyi yapmaya çalıştılar.

Batmaya mahkûm olan gemide de ha hâlâ ümitler sönmemişti. Olympie, muhakkak surette, kardeşinin yardımına koşacaktı. Hatta, bir distroyer de çabucak, kendilerinin imdadına yetişebilecek bildi. Kaptan, muammasını halletmişti. Elinde bulunan sandallara, mümkün mertebe, ve sür'atle istiapların dan fazla adam dolduracak, ilk önce de kadınlarla çocukları kurtaracaktı. Fakat kadınlar, gemiyi terketmek istemiyorlardı. Ve sandalları boş çeviriyorlardı. Kocalarına yapışarak bir türlü ayrılmıyorlardı. Bir tanesi, kendisini kocasından ayırmak isteyen tayfaya gülümseyerek, 40 seneden beri ko-

camla yaşadım, onunla birlikte öleceğim. demişti.

Delikanlılardan bir grup, kamaralarına gittiler. Fraklarını giydiler: «Ölürken de centilmen gibi ölelim, öbür dünyada frak mecburî imiş.» diye şakalarında bulundular..

Zifirî karanlıkta arayıcı fişekler parladı. Birkaç mil ötede bulunan Kali forniya, arasındaki cümudiyeye aldanarak, bu ışıkları, Titanığın ziyası sandı. Kaptan, bakıyor, bakıyor, tekmil haberleri dinliyor ve birşey söylemiyordu.

11,45 de kazazede gemi yavaş yavaş batmaya başladı. Bir saat sonra da bandoz muzika tam bir buçuk saat çaldı.

300 mil mesafede bulunan 8 gemi kazazede Titanığı kurtarmak için var sür'atleriyle ilerliyorlardı. Gece çok sakin...

Davlumbazları gösteren ışıklar tit-reşmeğe başladı ve denizin kara sathile bir zaviye teşkil ettiler. Kaptanın emriyle bando muzika dinî havalarda çalıyordu.

Binlerce ümitsiz höcrenden kopan illarla, kapkara denizin vücude getirdiği larla, kapkara denizin vücude getirdiği zaviye derinleştikçe, derinleştikçe. Geminin burnu battı. Pervaneleri de siloetler çizerek havaya dikildi.

Sandaldaki bulunanlar, gözlerini elleriyle kapadılar.

Son sandal da suya değerken bir za-bit son dakikada paniğe sebebiyet vererek, sandalı batırabilecek olanlara tabancasını atıştı.

Titanik yarım dakika kadar suda dikildi kaldı. Sonra suda mezarının yerini gösteren helezonlar çizerek ebediyen kayboldu, gitti.

İ. H.

Amerikalılar ve memleket işleri

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

muzu da kaydetmek lazımdır.

İngiliz - Amerikan ticaret müzakeresi

İngiltere ile Amerika arasında yeni ticaret müzakereleri başlamak üzere. Bu müzakereler, İngiltere namına Ticaret Nazırı M. Runciman, Amerika namına da Hariciye Nazırı M. Cordell Hull idare edecektir. İki büyük devlet arasındaki müzakere mevzuunun, dünya ticaretini felce uğratan bağların çözümlenmesi tedbirlerini aramak olacağı söyleniyor. Fakat bunun altından, yeni bir takım pazarların paylaşılması meselesi de çıkabilir. Bu sebeple ki İngiliz - Amerikan ticaret müzakeresi, bazı bakımlardan endişe ile karşılanıyor. — Selim Ragıp

Aramızdakiler

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Öyle bir edası vardır ki, Alacaklıları haklarını istemek cesaretini zor bulurlar.

Hiç bir yerde para verdiği görülmemiştir. Fakat para yemediği gece de yoktur.

Kimseye yenilmek istemediği için, zekâsını daima ayakta bulunduran iyi insanlara «açık göz» sıfatını mal etmek te sefil açık gözün en kancıkça açık gözülüğüdür.

Ah açık göz ah... Sen, kırk bin ârazlı müthiş bir illet gibisin!

Senin tam şahsiyetini iki sütuna değil, iki cilde sığdırmak bile imkânsızdır.

Ah açık göz ah... Eğer insanların, yakalarını, senin manikürlü pençen-den kurtaracak kadar gözleri açılmazsa gözü açık gideceğim açık göz!

Naci Sadullah

kati tuğla döşeli ve diğer cephele sivali ve tamire muhtaçtır. Birinci katta elektrik tesisatı vardır. Mesahası gerek takdiri kıymet raporunda ve gerekse tapu kaydında musarrah olup beden duvarları kâğır ve dahili aksamları ahşaptır. Bu bapdaki şartname 26/1/936 tarihinden itibaren dairemizde her kesin görebileceği mahalle asılarak 25/Şubat/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde birinci saat arttırma ile satılacak ve en çok arttırana ihale edilecektir. Şu kadar ki: Yapılacak olan bu birinci arttırmada verilen bedel satılan 1/4 hisseye isabet eden muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartı arttırma 15 gün daha temdit olunarak tam onbeşinci güne rastlayan 12/Mart/937 cuma günü gene saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde 2 nci açık arttırma ile satılacak ve en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için satılan işbu dörtte bir hisseye müsip muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya

Büyük bir san'atkâr kaybettik

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Fakat, bana bu düşünceleri veren suali, Nevrese en yakın bildiğim kimselerin birbirlerine sorduklarını görünce, içine yuvarlandığım gafletin dehşetile titredim.

Ve sağdan soldan soruşturunca öğrendim ki, eğer Nevrese son günlerinde kalbinin vefasile bağlanan iyi yürekli san'atkâr Safiye de alâkasız kalmış, Cerrahpaşa hastanesi, koca Nevresin cenazesini, beylik bir tabutla, bedava bir çukura atmak mecburiyetini duyacakmış.

Bu, bilmem kaçınıcı nankörlüğümüzün birinci maddesi.

Serde gazetecilik var. Herhangi bir hâdisede rifkayı atlatmak, içimizin şifa bulmaz illeti.

Fakat Nevresin ölümünü, dostlarına, talebelerine, tanıdıklarına bildirmek vazifesi, bana ilk defa, içimin bu şifa bulmaz illetini yendiriyor. Telefona sarılıp gazetelerimizden birine, bu simsiyah haberi, lütfen ifşa ediyorum. Bana:

— Güzel... diyor. Ve soruyor:

— Bu ölüm ilanıdır. Parasını sen mi vereceksin?

Udi, bestekâr, şair, muallim hulâsa bir kelime ile San'atkâr Nevresin ölüm haberide mi ilân tarifisine tâbi?

Bu, bilmem kaçınıcı nankörlüğümüzün ikinci maddesi!

Udile, fanileri, kâinatın en ilâhî sar'asına uğratan koca san'atkâr, ömrünün son günlerini iki üç dostunun vefasına sınırlanmış geçirmiş.

O Nevres ki, adına ud denilen göbekli kaburgayı, bir âşik yüreği gibi

bu mikdar üzerinden millî bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Mütetarakim vergileri belediye resimleri ve vakif icrası borçlusuna ait olup 20 senelik vakif tazvi bedeli müşterisine aittir.

2004 No. 11 icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfiğin hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrak müspitelerle bildirmeleri aksi halde hakları işbu sicillerle belli olmayanların satış bedelini paylaşılmasından hariç kalacakları cihette alâkadarların işbu madde kanuniyeye göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 936/2750 dosya numaralı dairemize müracaat ederek satış gününden evvel dosyasında mevcut vaziyet ve takdiri kıymet raporunu görmeleri ve istedikleri tafsilâtı almış bulunmaları lâzım geleceği ilân olunur. (29491)

inletebilmiş olan yegâne san'atkâr. Ve bana sorarsanız, onun rekarsıldığım anların vefasile yemin ederim ki, bugün, sadık kü ömrünü istemek fillini geçiren Nevres, ölüm döşegünde bütün dostlarından yalnız bir tekini gömeceğiz!

Nevres istemediği şekilde istemediği şekilde tanıdı. İstemediği şekilde kavuşmadan öldü. Hazindir ki ihtimal istemediği istemediği bir yere gömülecek kü ömrünü istemek fillini geçiren Nevres, ölüm döşegünde bütün dostlarından yalnız bir tekini gömeceğiz!

Yakacağın üzerinde dileğiyle yaşayamadığı toprakları yitir.

Fakat Nevresin, dar kaldığı nazesini, Yakacığa kadar külfetine katlanacak dost neresine?

Bu da, bilmem kaçınıcı gümümüzün üçüncü maddesi!

Nevresin hayatta gördüğü lîge, ve hayattakilerden gördüğü körlüğe bakınca insanın onun ne imrenmemesine imkân var mı?

Naci Sadullah

Hizmetçi idarehaneler neler gördüm?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

lu mu sulu. Gittikleri yerde kepazelik bırakmadılar. Bu kepazelik neydi? Sen de ekmeğe yiyecek ve ekmeğe yiyecek bu şakaya kadın bana bunları anlatıyor gözleri de sokakta.

Tam:

— Size nasıl anlatayım diye kâhyeye başlayacağı zaman nünde bir otomobil durdu. İçeriye biri kadın, diğeri kişi girdiler.

Kadın balhketindeydi. Olduğu halı bir manto giymişti. Siyah sının önüne siyah bir tül asmış leri bol sürmeli, yanakları ve ları bol boyalı idi. Madamı selâmladı. Bana bakmadı bile.

Arkasından içeri girip şaşkın etrafına bakınarak ne yapacağını şıran adama da yanından geçerek Adamin Anadolu'lu olduğu ilân ediyor. Koyun postundan da lâstik potin var. Biyıkları şerif üzere kesilmiş, uçları kurulu. Kurulduktan sonra mi? Beğendin mi? manasına bakişla şişman bayanın yüzüne

"Son Posta,"nın Edebî Tefrikası: 28

SÖNEN ALEV

Yazan: Peride Celâl

Bu genç adamda hiç bir şey gizli değildi. Açık, sevimli yüzü gibi kalbi de apaçık. Sevdiğini bile dili söylemezken yüzü haykırıyordu. Halbuki Sırrı Nihadın ne sevdiği, ne sevmediği belli değildi. Zavallı Sezayı garip hareketleri yüzünden durmadan şüphe den şüpheye, ümidinden ümide düşürmüştü. Feride bunları hatırlayınca Sırrı Nihadın üzerinde yaptığı sevimli tesiri silindi. Yeniden ona düşman olma başlandı. Bu ne garip adamdı! O küçük çocuğu neden evine getirmişti? Eskiden ayaklarına gelen genç kıızı hiç yüreği ürpermeden bir posta paketi gibi gene evine iade edip, sonra fedakârlık yaparak onu aldığı halde şimdi Sezanın yüzüne niçin öyle derin derin bakıyordu?

Feride vapurda bu karışık düşüncelere dalarak etrafına bile bakamadı. Fakat kafasında kıvrılan bir sürü istihfamlara cevap bulmak imkânsızdı. Köprüde bir otomobile atlayıp misafir oldukları eve avdet ettiği zaman kapıda kocasının: «Nerelerde kaldın, merak ettim.» diye, telâşlı hareketi, kıızı Gülenin Mavi gözleri büyüterek kollarına atılması genç kadının içindeki buruk-

luğu sildi. Sezanın çok çapraşık gördüğü hayatını düşünerek çaresizlik içinde duyduğu ızdırıp çocuğu ile kocasının arasında biraz yatışır gibi oldu.

★

Bir kaç gün sonra idi, o gece Selim Naci Sırrı Nihatlarla yemeğe kalmıştı ve salonda üçü oturuyorlardı: Seza, kocası, o.. Genç kadın havalarda serinlemeye başladığı halde daha İstanbulu geçmeyi düşünmüyor ve Şişli'deki evin üzerinde yaptığı ilk soğuk tesir yüzünden şehre dönmeyi gittikçe geciktiriyordu.

Salonun bahçeye açılan kapılarını kapamışlardı. İki erkek yavaş yavaş konuşuyorlar, Seza koltuğunu küçük bir masanın önüne çekmiş iş işliyordu. Emine kahve getirdi. Seza başını işinden kaldırmıyarak istemediğini söyledi. Selim Naci ile Sırrı Nihat kahvelerini aldılar ve susarak ağır ağır içmeye başladılar. Başlarını kaldırıp arada sırada Sezaya bakıyorlardı. Bir aralık Seza da işinden başını kaldırdı ve onların bakışlarını üzerinde bulunca hafif ürperdi. Aralarındaki sükûtu bozmak ister gibi elinde daha ne ol-

duğu belli olmayan beyaz yün işini havaya kaldırarak:

— Bilin bakalım, kime işliyorum? dedi.

Selim Naci garip bir şekilde gülümseyerek cevap verdi:

— Muhakkak Ayşeye..

Sonra daha yavaş ilâve etti:

— Küçüğü az zamanda o kadar sevdiniz ki.. Tıpkı hakiki bir evlât gibi! Fakat muhakkak ki bu sevginiz karşılıksız kalmıyor. Size «anne» derken Ayşenin sevincinden küçük göğsü âdeta titriyor.

Seza onun «fakat bu sevgi karşılıksız kalmıyor» derken gözlerinin garip bir surette parladığına dikkat etmişti. İçti burkuldu. Acaba bu bir istihza mıydı? Bu ihtimal ile dalgınlaşarak cevap verdi:

— Evet, beni çok seviyor, kimse öğretmeden bana «anne» demiye başladı.

Sırrı Nihat genç kadını süzüyordu. Yavaşça söze karıştı:

— Bu küçük kız çok talihli bir çocukmuş Seza.. Öyle şefkatli bir kucağa düştü ki belki anasının ölümünden duyduğu teessürü bile unuttu.

— Evet, bana «anne» derken başka bir anneyi, yani, öleni düşünmediğini hissediyorum, bu ya seni avutmak, öbürünü almak için söylenen bir söz değil.. Bu içten gelen, derin bir çocuk sevgisine bürünerek yüreğinden kopan bir hitap... Bazı kelimelerde ha-

fif kabaşan lehçesi, bu söz dudaklarından çıkarken bir su gibi berraklaşıyor.. Öyle güzel «anne» diyor ki!

Sustu. Konuşurken, konuşurken gene heyecanlanmaya başlamıştı. Gözleri acı bir mana almış, yüzünün hatları asabiyetle gerilmişti. Kocasına bakarak mırıldandı:

— Size de «baba» diyor..

Bunu gayet yavaş, çok manidar söylemişti. Birdenbire değişmiş, deminki sakın kadından eser kalmamıştı. Sanki Selim Nacinin odadaki mevcudiyetini de unutmuştu. Şakaklarına doğru çekikçe siyah gözlerinde gittikçe keskinleşen tuhaf bir mana ile kocasına bakıyordu. Sırrı Nihat bu bakışların altında şaşırıldı. Selim Naci büyük bir dikkatle genç kadına bakıyordu. Onun daha bir çok şeyler söyleceğini ümit eder gibi bir vaziyet almıştı. Deminki tabii havanın birdenbire şimşeklendiğini, parçalandığını hissediyordu. Fakat genç kadın hiç bir şey söylemeden başını çevirip, sonra birdenbire ayağa kalkınca biraz şaşırıldı. Ve gözlerinde zaptedemediği bir hayranlık tuttu. Seza ince vücudunu zayıf büklümlerle saran mavi bir emprime giymişti. Biraz düşüğe yuvarlak omuzları, göğsünün bir heykeltıraş elinden çıkmış gibi biçimli, toplu duruşu, harikulâde idi. Fakat Selim Naci asıl onun başına parlak siyah saçlarla çevrili solgun yüzüne bakıyor ve gözlerinde deli, çalın manalar yanı-

yordu. Sırrı Nihat koltukta halâ ketsizdi. Yüzünü belirsiz bir müddet bizzatı. Odada hiç te hoş gitmiyordu. rin bir sükût vardı, ağır ağır doğru ilerliyen Seza yavaşça kapılarını açtı. Sonra gene yüzüne kapılarını açtı. Sonra gene yüzüne kapılarını açtı. Solgunluğu geçmiş olanların uçlarına hafif bir pembemlanmıştı. Gülümsüyordu.

Sırrı Nihat, onun dudaklarının narındaki müstehzi kıvrımını farkına varmıştı. Kaşlarını aşırı çattı. Âdeta bir şey bekler gibi bakıyordu.

Seza balkonun açığı kapandı. Dikkatle kendisine bakarak erkeği derin derin süzerek:

— Hava ne kadar güzel dedi.

Onların cevap vermediğini ümit eder gibi yüzünde sahte olduğu belli bir kınıklıkla kocasına hitap etti:

— O nel.. Niçin kaşlarını çattı. Yoksa Ayşenin size «baba» demesi hoşunuza gitmiyen bir şey mi?

Bunu «her şeyi anlamıyan» gibi seziyor, ve şaşırıyor mu? demek ister gibi sormuştu.

Tor da bunu hissetmiş gibi gülümlüştü:

— Beni öksüz bir çocuğu gibi hitabından asabileşecek dedi. Sezanın dudaklarındaki genislemişti:

İttihad ve Terakkide on sene

Onuncu kısım

No. 16

HARBİN İKTİSADİ VAZİYETİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Hâdiseleri aydınlatan bir mektup

Levazım bütün şekerleri kendi elinde toplamak istemişti. Bu şekerleri ötekine verirken ihsan edeceğine kani olduğumuz için hiç olmazsa halka dağılmasını istedik. Bir kısmını darülacezeye, diğer kısmını da belediye hastanelerile memurlara verdik,

ancak, harp devri psikolojisi ve siyasi ihtiraslar, bizim burada asıl muhtekirin, anaforcun nerede bulunduğunu görmeğe matrufları ve bilhassa İttihat ve Terakki üyeleri tarafından körüklenen emelleri olarak bütün fenalıklarda birinci bir unvan altında ifade ettiğimizi hatırlamamıza hiçum bir haklılıkta, bir haksızlıkta.

Bir mektup
İstanbul heyet merkeziyesi tarafından idare edilen bir kaçını bana bildirmek için heyette çalışmış bulunan bir memurca aldığım bir mektubu darülaceze tamamlamak üzere buraya gönderiyorum:

İttihat ve Terakkinin iktisadî işleri hakkında yazdıklarınızı alâka ile okudum. İktisadî tihmet altına girmiş olan insanların tarihini olsun ithaf olsun siyanet edilmesine yarıya koymuş olmanızdan dolayı size teşekkür ederim. Bununla beraber, iktisadî noksanlar. Yani, zikrettiğiniz hâdiseler, sizin ittilat memurların haricinde ibaret olarak hâdiseler vardır ki tabiatı ile siz bunları bilemezsiniz. Ben de bunları da elbet başkaları bilirler. İttihat teşkilâtının levazım reisi Hakkı Paşanın idaresinden ne yazık ki iki hâdiseyi de size ben yazdım.

Bunlardan bir tanesi bir şeker işi kantariye şirketi, 917 de Alman Şeker Merkezi denilen müesseseye bir mukavele yaparak iki bin ton şeker almıştı. Bunları İstanbulda bir yüzde beş kârla satmak istiyordu. Bunun yapabileceği için levazım memurca vagon vermesi lâzımdı. Biz memurca mütemadiyen oyalayan levazım memurcalarına verip duruyordu. Pazarın hâlde biz bir türlü alamadık, şekerlerin orada kalmaması, memurca hatırımda kaldığına göre, galiba dokuzdan levazımın eline geçince, fakat, iş levazımına devretmeğe başladığı zaman, o bunları halka dağıtmayı usul ittihaz etmiş ihtiyacı ile halkın ihtiyacı arayan memurca halka tevzi ettirecek yerde bir miktar da levazımdan alarak piyasaya sürdüğü gittiler. Biz buna karşı itiraz edince Talât Paşa nezdinde şikâyet ettik. Talât Paşa bu işin manasını sorduğu zaman ona verilen cevap, bu işin manasını gizli şekerleri çıkarmak ve piyasadaki gizli şekerlerin umumî fiyatını düşürmek maksadile yapıldığından ibaret kaldı. Halbuki şekerler piyasaya çıktıkça kayboluyor, depolara çekiliyor ve oradan yavaş yavaş meydana çıkarılarak gittikçe artan fiatlarla satılıp duruyordu. Bu suretle, şeker fiatı, iddia edildiği vechile düşecek yerde ki memleketin o zamanki ihtiyacına göre, düşmesi ihtimali zaten yoktu - pahalılamakta devam edip gitmiştir. Çünkü bu şekerleri, bir hamlede getirmek kabil olmadığı için piyasa hiç bir zaman bollanıp işba haline gelmiyordu.

İşte bu sıralarda Bayramzade bir hayli para kazanmıştır. Fakat, bu ticarete tavassut edenlerin ekserisi musevi idi. Mukavelesi levazıma devredilmiş olan iki bin vagonun beş yüz küsuru geldi ve biz de bunların hesaplarını görüldük. Mütebakisinin ne olduğunu bilmiyorum. Bunları getirmeğe galiba vakit kalmamıştı.

«Gene şeker bahsinde size başka bir hikâye anlatayım:
«Bir aralık levazım idaresi memleketteki bütün şekerleri kendi eline almaya karar vermişti. Bunun için gazetelerle bir ilân neşrederek hangi ticarethanenin elinde şeker varsa bir beyanname ile bildirmeye davet ediyordu. İstanbul heyeti merkeziyesi levazımın bu şekerleri elinde toplayıp sonra ötekine berikine ihsan edeceğine

Umumî harp sıralarında görülen sahnelerden: Kocası, oğlu, torunu harpte bulunan ihtiyarlara çorba tevziati

«Ekmek meselesine gelince, size şunları bildirmek istedim:
«Ekmekğin heyeti hesabıye denilen heyet vasıtasile idaresi, bidayette, İstanbul heyeti merkeziyesinin arzu ve talebi üzerine ele alınmış değildi. Bu işi bidayette belediye yapacaktı. Fakat, belediye, buğday tedariki işini yapamıyacağına ve levazım ile mücadele edemeyeceğine kani olarak bu işe İstanbul heyeti merkeziyesi teşkilâtının yardımını rica etmişti. Heyeti merkeziye bilâhare ısrar şeklini almış olan bu rica üzerine işe başlamıştır. Sizin yazdıklarınızda bu noktanın eksik olduğunu gördüğüm için tamamlamak istedim.

«Levazımın bu işlerde bize ne gibi müşkülât çıkarmış olduğunu anlatmak için bir çok hikâyeler anlatmak lâzımdır.
(Arkası var)

ÖKSÜRÜK PASTİLLERİ

Öksürük, Nezle, Boğaz ve Göğüs hastalıklarıyla sesi kısılanlara şifai tesirleri çoktur. 30 Kuruş. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

RADYO
Bugünkü Program
22 İkincikanun 1937
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Spor musahabeleri: Eşref Şefik. 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Bay Ömer Rıza tarafından Arabca havadis. 20.45: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.15: Saat ayarı. Orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

BUKREŞ
16: Orkestra. 18.35: Ruvayyal operadan nakil. 21.45: Haberler.

BUCAPEŞTE
17.30: Konser. 19.15: Plâk neşriyatı, Macar musikisi. 21.40: Salon orkestrası. 23.5: Çigan orkestrası.

PRAG
17: Kuartet (Schubert'den parçalar). 19.10: Plâk neşriyatı. 19.30: Brno'dan nakil. 20.45: Opera. 22.25: Plâk neşriyatı. 22.45: Brno'dan nakil.

VİYANA
19.30: Alman halk şarkıları. 20.15: Operadan nakil. 21.30: Dans plâkları.

VARŞOVA
17.15: Serenatlar. 19.20: Şarkılar. 19.45: O

Hikâye

Doktorun intikamı

Çeviren: F. Varal

Viyanada oturan bir Rus aile, genç kızları için bir doktor çağırıldı. Mütehasıs genç kızda kalb hastalığı bulundu.

On dokuz yaşında bir esmerin göğüsüne kulağını dayamak, sonra da, sanki girebilir miyim diyerek kalbinin üzerine vurmak, düşünün bir kere!

Doktor, Matmazel Machaya âşık olmuştu. Onu babasından istedi. Arayışta kendisini genç kıza da sevdirdi ve üç ay sonra evlendiler.

Yeni evliler Viyana sosyetesinin pek hoşuna gittiler. Karı koca, gayet enteresan bir çift teşkil ediyordu. Doktor, Machayı hem karısı, hem hastası gibi seviyor, ona hem tapınıyor, hem de bakıyordu.

Bu küçük roman ince ruhlu Alman kadınlarına pek dokunaklı geliyordu. Doktorun karısı gözle görülecek kadar sür'atle iyileşiyor, sık sık balolara gidiyor ve vals ediyordu.

— Kalb hastalığı olduğu halde mi?

— Evet, genç kadın o kadar iyileşmiş gibi görünüyordu ki kocası, doktor olarak, onun balolarda bir kere vals etmesine müsaade ediyordu. Fakat kiskanç bir adam bunu seve seve menedebilirdi. Zira Blazewitz isminde bir yüzbaşı her zaman Machayı ilk dansa kaldırır ve kadının narin vücudunu göğsünde tatlı tatlı sıkardı.

«Günün birinde doktorun eline bir paket mektup geçti... Bunlar adama,

karısı tarafından aldatılmış olduğunu ifşa ettiler. Doktor her zaman gizli kaldıran bir öcme işiyle öcme aldı. — Peki o halde etraftan bunu nasıl duydular?

— Doktorun sırrı içinı yakıyordu, dayanamadı, anlattı.

«İntikam şekli müthişti, fakat bunu ancak bir doktor yapabiliirdi. Macha tamamen iyileşmemişti, mütehasıs bunu pek iyi biliyordu. Genç kadını iki senedir büyük ihtimam ve muhabbetle bakmıştı. Şimdi zavallı hastanın burundan getirmeğe karar verdi. Kızgınlığı yenerek, karısının yanında, endişeli ve şüphe eden bir koca halini takınmakla iktifa etti ve bu suretle, ihanet eden kadının içinde korku ve ızdırıp uyandırdı. Karısıle dostunun ne büyük bir ihtiras içinde yaşadıklarını eline geçen mektuplardan biliyordu. Binaenaleyh, tehlike olsa bile, birbirlerini görmeğe çalışacaklarından emindi. O zamandanberi iki âşık arasına esrarengiz engeller sokuyor, fakat onları birbirlerinden tamamen ayırmıyordu. Randevularına mâni oluyor, muhabere etmelerinin önüne geçiyor, aşklarını rahat bırakmıyor ve zehirli heycan içinde Machamın sıhhati gene fevca hâlde bozuldu. Doktor karısını bir zamanlar nasıl imtat ile iyileştirmişse şimdi de onu öldürüyordu. Kanın devranına öldürücü bir sür'at veren çilgim bir korkudan sonra, kalbi dondu ve kani orada phtılaştırılan uzun keder günleri geliyordu. Bazan bir-

denbire artık hiç bir kiskançlığı kalmamış gibi yapıyor, karısının ızdırabına ağhyacakmış gibi oluyor: «Neniz var, zavallı Machacığım, yordıdu, hastalığınızı teşhis edemiyorum. Kederden ölen bir kimseye benziyorsunuz. Benimle yaşamaktan bahtiyar değil misiniz ya?»

Hastalığın terakkisini şeytani bir sevinçle seyredirken, riyakârlıklarla hastayı büsbütün öldürüyordu. Altı ay geçtikten sonra senkoplar fazlalaşmış, daraban artmıştı. Kalb hastalığının en feci semniptomları baş göstermişti.

«Bir akşam doktor karısının odasına bir rüzgâr hızile girerek haykırdı: «Madam, her şeyi biliyorum, Mösyö Blazewitz sizin dostunuzdur.»

Macha iç çamaşırı gibi bembeyaz kesildi, dudaklarında ölüm morlukları belirmişti: «Öldürün beni!» diye yalvardı.

Doktorun istediği de bu idi. Fakat: «Allah göstermesin, dedi, bir kadına el kaldırmak ha, Allah saklasın. Suç ortağınız her ikinizin de kabahatini ödedi. Biraz evvel Mösyö Blazewitz ile düello ederek onu öldürdüm!». Bunun üzerine Macha kaskatı kesilerek yere yıkıldı. Doktor yalan söylemişti, Viyananın en iyi atıcısı sayılan yüzbaşının kalbine dokunmağa cesaret edemezdi. Halının üstüne uzanan karısına eğilerek elini avucuna aldı. Nabzı hâlâ atıyordu, demek kadın daha ölmemişti.

Cellât zavallıyı tedavi ederek ona gene hayat verdi ve emretti: «Şimdi balo elbisenizi giyecek ve bütün elmaslarınızı takacaksınız. Fransız se-

farehanesindeki baloya davetliyiz, oraya gideceğiz. Yüzbaşıyla düello edişime bir oğyun meselesini bahane ettim. Fakat sizin de isminiz geçti. Bunun için sizi bu akşam baloda herkes kolunda görmeli. Yoksa sizin için düello ettiğimi zannederler ve şerefim beş paralık olur. Haydi, giyiniz, diyorum sizel.»

Zavallı kadın giyinmez de ne yapardı? Namus ve şerefle bu kadar gaddarcasına oynadığı adama karşı koyabilir miydi? Giyindi ve kocasına baloya gitti. Bir kenara oturmaktan ziyade yıkıldı. Şık bir uşak kapıya kadar ilerliyor ve gelenlerin ismini yüksek sesle bildiriyordu. Doktor, karısının sandalyesinin arkasında ayakta duruyordu. Kapıya bir göz attıktan sonra birden «Bire genç kadının kulağına eğilerek: «Sefil, dedi, keder demek seni öldürmedi?» Zavalı: «Daha değil,» diye cevap verdi. Doktor kapıyı göstererek: «— O halde bak, diye ilâve etti, ve sevinçten geber!». Bu sırada uşak haberver verdi: «Yüzbaşı Blazewitz!»

«Güzel delikanlı gülmüsiyerek salona girdi. Ve her zaman yaptığı gibi gözlerle evvelâ metresini aradı. Genç kadını zor tanıyabildi. Makine gibi yerinden kalkmıştı, yüzünde ölümün renksizliği vardı. Sevgilisine donuk bir bakıştan sonra cansız olarak yere düştü. Kederin yapamadığı işi sevinç başarmıştı.»

MİDENİZE

dikkat ve İYİ HAZIM ediniz. Çabuk, iyi çiğnemenen yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler. Ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık ve baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU
HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI GİDERİR. İNKİBAZI defeder. Bugünden bir şişe MAZON alın. Hiçbir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez.

MAZON isim, HOROS markasına dikkat.

peram musikisi. 20.15: Senfoni orkestra. 22.30: Kısa temsiller. 22.45: Dans plâkları.

Yarınki program

İSTANBUL
23 İkincikanun 937
Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50 Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil. 20: Türk musikisi hey'eti. 20.30: Bay Ömer Rıza tarafından Arapca havadis. 20.45: Münür Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.15: Saat ayarı, orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

— İKİNCİ KISIM — A. R.

Silâh seslerine koşan zabıta memurları Rasputinin kanlı cesedi karşısında yıldırımla vurulmuş gibi durmuşlardı

Diye bağırması; ateş etmeye başla-
mıştı.

Rovellerden çıkan kurşunlardan bi-
ri, Rasputin'in beynini delmiş, sağ
gözünü patlatmıştı. Diğer üç kurşun
da, vücudünün muhtelif yerlerine sap-
lanmıştı.

Rasputin, en küçük bir ses bile çı-
kamıya muktedir olmadan, yüzüstü
düşüp kalmıştı.

Artık karanlığa gözleri alışmış o-
lan Poroçkeviç ona bir tekme vurarak
bir saman çuvalı gibi yana devirmiş:
— İşte şimdi.. iyice öldü.

Diye mırıldanmıştı.

Silâh seslerine koşan zabıta memur-
ları; Rasputinin kanlı cesedi karşısın-
da, yıldırımla vurulmuş gibi durmuş-
lardı.

Hâdiseyi, derhal polis müdürü u-
mumisine bildirmişlerdi. Müdürü u-
mumî, saraya gelmiş; tahkikat icra
etmek istemişti. Fakat Prens Yusupof
karşısına dikilerek:

— Ben.. ve, Grandük Dimitri Pav-
loviç.. çarlığın ve memleketin selâme-
ti için bu adamı biz öldürdük.

Demişti.. Prens maksadı; şerikle-
rinin izlerini kaybetmek.. ve bilhassa,
Poroçkeviçi mes'uliyetten kurtarmak
istemekti.

Polis müdürü umumisi, bu kısa ve
kat'i ifade karşısında, prens Yusupofu
selâmlamakla iktifa etmiş.. Rasputinin
kanlı cesedini morga naklettirdikten
sonra, doğruca büyük saraya giderek
vaziyeti saray nazırı vasıtasıyla çarîye
bildirmişti.

Çarîce, bu acı haberi aldığı zaman
metanetini muhafaza edememiş; da-
kikalarca devam eden bir baygınlık
geçirmişti. Kendine geldiği zaman:

— Katiller ne oldu?..

Demişti.

Katiller, ne olabilir?..

Bizzat (çar)ın emri mahsus ol-
madıkça, bunları tevkif etmek değil;
isticvaba cür'et etmek bile kimsenin
haddi değildi.. Çünkü prens Yusupof,
çarın amcası (Grandük Aleksandr)ın
damadı olduğu gibi; Grandük Dimitri
Pavloviç de, çarın yeğeni idi.

Onun için, çarîcenin o sualine karşı:

— Haşmetmeap!.. Katiller hakkında
iradenizi bekliyoruz.

Diye cevap vermişlerdi.

Fakat çarîce de, bu iki mühim
şahsiyetin tevkifi için emir vereme-
mişti. Hiç bir şey söylemeden, doğruca
dua odasına geçmişti.

Çarîce, Rasputini öldüren kurşun-
ların, aynı zamanda kendi siyasetine
de bir darbe olduğunu hissetmişti.
Ve.. bu kadar cür'etkârane hareket
edenlerin, daha büyük hâdiselere atıl-
maya hazır olduklarına da hükme-
lemişti.. Onun içindir ki; şu anda,
umumî karargâhta bulunan (çar)ın
vekili, ve hükümetin de resmen reisi
olmakla beraber, kocasının ailesine
mensup olan bu iki adam hakkında
tevkif emri vermiye cesaret edememişti.

Fakaat.. Prens Yusupofla Grandük
Dimitrinin bu mütecasirane hareketle-
rini, doğrudan doğruya kendisine hak-
rret telâkki ederek, bu iki adama karşı
kalbinde şiddetli bir intikam ateşi baş-
göstermişti. Ve.. Rasputin taraftarlar-
ını heyecana getirerek yeni bir cephe
yapmak için Rasputine, derhal şu un-
vanı vermişti:

[Şehit peygamber...]

Çar, vak'ayı haber aldığı dakikada,
karargâhtan hareket etmiş.. son sür'at-
le Petersburga gelmişti.

Hiç şüphe etmemek lâzımgelir ki
çar, kalben çok büyük bir sevinç his-
setmekte idi. Çünkü; çarlık tacının bir
tarafına çeki taşı gibi asılmış olan o
mel'un papazdan kurtulmak, kendisi
için büyük bir saadetti. Ve, (isterik)
hamleleri arasında, insanı çaldırtacak
kadar kadınlık sevgisi gösteren sevgi-
li karısına, rakipsiz bir koca gibi ta-
saruf edebilecekti.

Böyle olmakla beraber - yüz altmış
milyon nüfusun zikuddret hükümdarı
olan bu âciz koca - hislerini büyük bir
maharetle gizlemiş.. siyahlar giyerek
dua iskemlesinin önüne dizçökmüş
olan karısının yanına o da dizçökerek
(Şehid peygamberin istirahatı ruhu
..in), duaya girişmişti.

Çarîce, müteessirdi. Hayatında
kendini en çok memnun etmiş olan
bu adamdan ebediyen ayrılmak, ona,
çok güç gelmişti.. Hattâ, kocasının
söylediği teselli sözlerini bile dinle-
mek istememişti.. Birdenbire başını
kaldırmış:

— Katiller ne olacak?.. Onlar; se-
nin en yakın akrabaların olduğu için,
ben bu işe karışmak istemedim. Şüp-
hesiz, Çarlığın adaletini gösterecek-
sin.

Demişti.

Halbuki (Çarlık) ta, senelerdenber-
ri, milyonlarca kişi (adalet) bekle-
mekte idi. Ve o güne kadar; - Rus-
yaya tamamilen yabancı yaşamış olan
bu (Rus Çarîcesi), hiç kimse için a-
dalet talep etmeyi aklından geçirme-
mişti.

Çar, şu anda üç taraflı bir cendere
arasında ezilmekte idi. Bu cenderenin
bir tarafı, o (isterik kadın), diğer tar-
rafı da (Rusya) idi. Üçüncü tarafa gel-
ince; Çarın Petersburga geldiğini
haber alan bazı Grandüklerle haneda-
na mensub asilzadelerdi. Ve hemen
hepsi de Rasputinin düşmanı, Çarîce-
nin de muhalifi - olan bu mühim şah-
siyetler de, Prens Yusupof ile Gran-
dük Dimitriyi affettirmek için Çar-
lık sarayının büyük salonunda bek-
leşmekte idiler.

Çar, bunların içinden en evvel am-
cası Grandük Aleksandrı kabul etmiş-
ti. Grandük Aleksandr; damadının
hareketinden müteessirdi.. Rasputi-
nin ölümü, Çarlığın haysiyet - ve hat-
tâ, namusunu, kurtarmakla beraber;
damadı Yusupofun elinden bir cina-
yet çıkması; her ne şekilde olursa ol-
sun, alınca bir (katil) damgasının
vurulması, çok ağır başlı bir adam o-
lan Grandük Aleksandra pek acı gel-
mişti.

(Arkası var)

SÜMER YILDIZI TUNÇAY

Yazan : Celâl Cemil

"Oğlum yasağa karşı gelirse o da görecektir, yurt işleri böyle yürü-

— İkiniz de yalan söylemiyorsunuz!
dedi, sen, üzerine bindiğin atın sırtı-
na mukaddes renkli bir atkı sermişsin!
Memurum bunu görmüş.. ve seni ya-
sağa karşı geldiğin için hapsedmiş..
böyle değil mi?

Tacir hiddetlendi:

— Evet ama, dedi, ben bu sarı atkı-
yı yıllardanberi Ur'da atımın sırtına
örterim. Orada bana hiç kimse bir şey
söylemedi..

— Oradaki şehir muhafızının sarı
renge karşı saygı ve sevgisi zayıflamış
olsa gerek. Eğer benim gibi derin bir
sevgisi olsaydı, gözünden kaçmazdı..

Tacir her ne kadar şikâyet ettiyse
de, Tankut hapis cezası tamamlanma-
dan çıkamıyacağını söyledi. İki hafta-
nın sonuncu günü serbest bırakıldı.

Tankut'a, Ur'lu bir hemşerisini ne-
den hapsedtiğini soranlara Sirtellâ mu-
hafızı şu cevabı vermişti:

— Eğer o Ur'lu, öteki Sirtellâ, beri-
riki Nipur'lu diye suçlarına göz yum-
cak olursam, şehirde ve köylerde suç
işleyenlerin sayısı artar. Yasak, herkes
için yasaktır. Bir gün oğlum yasağa
karşı gelirse, onu da ayırd edecek de-
ğilim. O da ceza görecektir. Yurd işleri
başka türlü yürümez.

Sama (Sirtellâ) ya gelince

Sirtellâ kızları onu yakından gör-
mek için sokaklara dökülüyor, dul ka-
dınlar daima onun yolunu bekliyor-
du.

— Sama geliyor..

İşte.. herkeste bir telâş..

Fakat, bu delikanlının yüzü neden
gülmüyor, neden yolunu bekleyen genç
kızlara ve dul kadınlara iltifat etmeden
geçip gidiyor?

— Onun da bir sevgilisi var besbel-
li.

İşte yerliler tarafından derhal onun
hakkında verilen hüküm.

Sama'nın Elamlardan esir alındık-
tan sonra, kendisinin Sumer ordusunda
zabit olarak istihdam edildiğini her-
kes öğrenmişti.

Sama'ya halk arasında «esir zabit»
diyorlardı. Sama çok yakışıklı, uzun
boyly, geniş göğüslü, kalın pazulu, o-
tuz yaşlarında bir erkekti.

Sama, Sirtellâya gelir gelmez Tan-
kut'u ziyaret etmişti. Kral Gudea, Tan-
kuta bu zabiti Sirtellâya niçin gönder-
diğini bildirmemiş olsaydı, Tankut da
mevkiinden şüpheye düşecekti. Bere-
ket versin ki, Gudea, Samayı Ur'da
bulundurmanın kızı için tehlikeli ol-
duğunu yazmış ve kendisine itimad e-

— Maden ocakları muhafız-
 mı?
— Korkma.. çok uzakta
celeri sevgililerle buluş-
 bulacaksınız!
— Nerede yatıp kalk-
— İki tekerlekli bir arab-
nu istersen kendin de sür-
tersen atla gidip gelirim
var.. Sekiz hizmetçin var..
da çalışma şartları de-
ağırdır. Madenlerin etrafı
mahalleleri de vardır. Ocak-
kalabalıktır. Yüksek bir
tedenberi muhafızlar yat-
de orada, işin başında
Gudea böyle emrediyor.
dan itibaren yeni işine baş-
Tankut, Suz'lu delikanl-
leri de söylemekten ken-
di:
— Vaadettiğin yarad-
manda gösterebilersen, ge-
taltif görürsün! Bu, her
yalnız benim elimdedir. Pa-
ce beni memnun etme-

dilmesini de ilâve etmeyi unutmamış-
 Sama, Tankutla konuşuyordu:

— Ur'da kaldığın müddetce nerde
yatıp kalkıyordun?

— Kralın sarayında..

— Kralın sarayında rahata alışmış
olmalısın! Burada o kadar rahat ede-
miyeceksin!

— Niçin..?

— Çünkü burdaki zabitler sarayda
oturmuyorlar.

— Herkes nerde oturursa, ben de
orada otururum.

— Suz'da da sarayda mı otururdun?

— Evet. Hâssa zabiti idim. Nabo be-
ni yanından ayırmazdı.

— O halde neden ondan ayrıldın da
Sumer ordusuna geçtin?

— Ayrılmak niyetinde değildim.
Fakat, esir düştükten sonra Gudeaya
yalvardım.. bana Sumer ordusunda
hizmet verirse, Sumerlilere faydalı o-
lacağımı söyledim.

— O da seni maiyetine aldı, değil
mi?

— Evet..

— Fakat, Sirtellâda senin göreceğin
hizmet çok ağırdır.. bilmem ki, Gude-
aya vaad ettiğin yararlığı burada gös-
terebileceğin misin?

— Sözümde durmağa çalışacağım.

— Seni demir ocakları muhafızlı-
ğına tâyin ediyorum. Oradaki zabiti-
miz çok ihtiyarladı.. bu işi muvaffaki-
yetle göremiyor. Bu, tam sana göre
bir iştir.

— Orada ne yapacağım ben?

— Maden ocaklarında beş yüzden
fazla işçi var. Bunları ocaklarda çalış-
tırasaksın! Gündeliklerini, yiyecekle-
rini vereceksin! Gündelik almadan çalış-
ışan esirlerin tembellik ettiklerini gö-
rürsen, onları işlenmiş boş kuyulara at-
ıp hapsedeceksin. Hasılı bütün işçi-
lerin hayatı senin elindedir. Her ak-
şam çıkan ve işlenen madenleri hay-
vanlara yükletip şehre gönderecek-
sin! (1)

(1) Profesör Herzfeldin yaptığı tet-
kikatta (Sirtellâ) civarında bir çok
demir ve bakır madenleri meydana
çıkarmıştır. Bu havalide işlenmiş
maden ocakları, demir baltalar, hâlâ
şekillerini kaybetmemiş maden ku-
yuları ve insan eliyle oyulmuş kayalık-
lar bulunmuş, bunların fotoğrafla bu-
günkü durumları ve görünüşleri tes-
bit edilmiştir.

Altay dağlarının pek çok yerlerin-
de daha önceden keşfolunan maden
ocakları ve demir eritme fırınları
Türklerin madenlerini kendileri çık-
arıp, kendileri işlediklerini göstermek-
tedir.

Eski Türkler madenden eşya yap-
mayı bildikleri gibi, madenleri işle-
meyi, san'ata elverişli hale getirmeyi
de bilirlerdi.

Eski ve yeni yapılmış araştırmalar-
dan sonra bir daha tahakkuk etmiştir
ki, Türkler, tarihten önceki devirler-
de de madencilik san'atının bütün ş-
ekillerini ve bütün usullerini bilirler-
di.

Yeni bulunan ocaklardan bazıları-
nın yeraltındaki koridorları, tam as-
rımızda yapılmış ocaklar gibi mü-
kemmel bir surette ağaç direklerle
dayatılmıştır.

Gerek Asya ortalarında, gerekse
Mezopotamya mütemadiyen mey-
dana çıkarılmakta olan bu ocakların
çokluğu, Türklerin madenleri yalnız
kendî ihtiyaçları için değil, diğer u-
luslara satmak için de çıkardıklarını
ispat ediyor.

Bunlardan başka, eski Türklerin al-
tın madenleri işlettikleri de, Orta As-
yada metrük kalmış altın ocaklarının
son yıllar içinde keşfolunması an-
laşılmıştır.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cuma

(*)

Göz nezleleri

Grip ve nezle salgınlarında göz nez-
lelerine de sık sık tesadüf edilir. Nite-
kim bu sıralarda bu nezle az çok göze
çarpmağa başladı. Nezlenin tebarüz et-
mesi şöyle başlar:

Sabahları gözlerde çapak görülür,
göz kapaklarının altında kum taneleri
gibi batma hissolunur ve gözler kanla-
nıp kızarır ve kaşınır. Çay veyahut asit-
borik banyolarla bir iki günde rahatlık
ve iyilik başlanmazsa derhal bir göz dok-
toruna baş vurmalıdır. Umumiyetle göz
nezleleri bir kaç günde iyileşir. Gözde
kan ve nezle olduğu zamanlar elektrik
ziyâsi, toz toprak, duman uykusuzluk gi-
bi şeyler hastalığı artırır. Bunlardan ç-
ekimlidir. Doğrudan doğruya soğuk ha-
vanın göz üzerine zararlı bir tesiri yok-
tur.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut
bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız.
Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor
gibi imdadınıza yetişebilir.

TAKVİM

2 nci KANUN

Rumî sene 1352	22
2 ci Kanun 9	Resmî sene 1937

CUMA

Zilkade

SABAH	Ö. 10	İkinci	Akşam
S. D.	7 12	S. D.	9 12
2 08	9 46	12	17
7 20	12 25	14 57	17 12

Son Posta

İstanbul Gelir ve

BORSASI

21 - 1 - 1937

Türk Devlet Borsası

Lira

% 7,5 T. B. I 22,575

% 7,5 T. B. II 21,20

% 7,5 T. B. III 00,00

Devlet Demiryolları

Lira

Ergani 97,50

Sivas Erzurum 95,00

Sosyeteler Esnaf

Lira

İs. B. M.Ü. 81,00

» » H.Ä. 10,00

» » Name 10,00

Merkez B. D. 97,25

ÇEKLER

Kredî Fonstyo

1881 senesi 00,00

1903 » 97,00

1911 »

Felâket değil tedbirsizlik! Eğer baş ağrısı başlayınca bir tek

**G
R
I
P
I
N**

Alsaydı istirabi hemen geçer ve rahat rahat çalışmağa devam ederdi. Çünkü Gripin aldıktan sonra zâil olmayacak hiç bir baş ağrısı yoktur. Asabi ağrıların, diş ağrıların en mükemmel ilacıdır.

Gripini tercih ediniz!

Türk Memuru Aranıyor

Şehrimizde mali bir müessese için tercüme ve yazı işlerinde kullanılmak üzere bir Türk memura ihtiyaç vardır. Şerait şunlardır:

Askerliğini bitirmiş olacak ve 27 yaşını geçmiş olmayacak, Lise ve ya yüksek ticaret mektebi mezunu olacak veya buna muadil tahsili bulunduğunu imtihanla isbat edecek, Almanca ve Türkçeye her iki lisanda müktebilen tercüme yapabilecek derecede vakıf olacaktır.

Bu evsafı haiz bulunanlardan Fransızca'yı da bilenler tercih olunur. Yukarıda yazılı şartları haiz bulunmayanların müracaat etmemesi ve müracaatların İstanbul posta kutusu 176 (B. Ş.) rumuzuna tahriren yapılması ve bir fotoğraf raptedilmesi.

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verilerse aldanmayınız.

Israrla **POKER PLAY** Tıraş bıçaklarını isteyiniz.

REOSİL

Öksürük; Nefes darlığı; Soğuk algınlığı ve Göğüs nezlelerinden sizi kurtaracak en iyi ilaç budur.

Her Eczaneden ısrarla isteyiniz.

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

► **ADEMI İKTİDAR** ◀
ve BELGEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri ◀ Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin) ▶

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Sermayesi Liret 700,000,000
İhtiyat akçesi Liret 145,769,054,50
Merkezi idare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şil, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler :

İstanbulda : Alâlemciyan hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ -
lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteler: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İmroz Postası

24 İkincikânun 937 tarihinden itibaren İmroz postalarına başlanacaktır. İstanbuldan PAZAR günleri saat 9 da kalkacak olan bu postalar aynı gün akşamı TEKİRDAĞINA varacak ve Tekirdağından sonra GELİBOLU, LAPSEKİ ve ÇANAKKALEYE uğrayarak İMROZA kadar gidecek ve İmrozdan dönüşte yine aynı iskelelere ve ayrıca ŞARKÖYE uğrayarak Salı günü sabahı Tekirdağına varıp kalkacak ve aynı gün akşamı İstanbul'a dönecektir. "404."

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 - Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
"	: 2 - 250 "
"	: 3 - 200 "
"	: 4 - 100 "
Diğer yerler	: - 60 "
Son sahife	: - 30 "

- 3 - Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü : Selim Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ:

TÜRK GİBİ KUVVET

sözü boş değildir.

ÇAPAMARKA

Müstahzak bu sözü teyid eden yurd topraklarını biricik imal kaynağıdır.

KUVVET, KUVVETLE TUTULUR

DAIMON

Pilleri,
Fenerleri

DAIMON
Amplifikatörleri

En parlak
kuvvetli
isteyenler

Her yerde **Daimon** markasını ısrarla
Umumi depolar: Tahtakale 51 No. lu Poker bıçakları
İzmirde: Hüsnü Öz Ödemişli. Sulhan civarı No. 10

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş meyva tuzudur, İnkıbazı defederek
Barsak, Karaciğerden mütevelliit rahatlatır

öner. Hazmi kolaylaştırır. Canlılık verir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL